

GANGSTERSKIE ZAGRANIA

- STR. 2 i 5

TYGODNIK LOKALNY

2,80 zł
W TYM 5% VAT

JABŁONNA
LEGIONOWO
NIEPORĘT
SEROCK
WIELISZEW

NR **47** (1592)

INDEKS 378461
ISSN 1426-6504

17 LISTOPADA 2020

to owo

M A Z O W I E C K I E

C O T Y D Z I E Ń O D 5 M A J A 1 9 9 0 R O K U

„Wypie...lać z tymi blokami”

Wzburzony bezczynnością legionowskich władz mieszkaniac zawiadamia Ministra Sprawiedliwości. Chodzi o dogęszczania i smog

CZYTAJ NA STRONIE 6

MANDATAMI ŁATAJĄ DZIURĘ W BUDŻECIE? UKARANO PRAWIE 500 OSÓB

- STR. 5

REKLAMA

**FOTO
-TANIO-
VIDEO**
www.foto-legionowo.pl

**INTER
CARS**
Filia Legionowo ul. Zegrzyńska 4
tel.: 22 767 53 80
tel.: 22 767 53 89
INTERCARS.COM.PL

e-accounting.com.pl
BIURO KSIĘGOWE
Doradztwo podatkowe
Prowadzenie ksiąg rachunkowych
PKPiR, VAT, ZUS
ul. Kościuszki 166 B, Legionowo
(przy granicy z Chotomowem)
NAJNIŻSZE CENY
LEGIONOWO I OKOLICE
Tel. 790 545 503 biuro@e-accounting.com.pl

**WYCINKA DRZEW
METODĄ ALPINISTYCZNĄ**
- SERWISY WYCINKA DRZEW
- PRZECINANIE PRZESWIETLAŁE KORONY DRZEW
- USZKADZONY DRZEWA GARDZI KONARÓW MIAŁOŚCI
- USŁUGI REZERWARIUM, ZABIEGOWANIE OCHRONY WYMOZU
698 991 470
ZAPŁYNOŚNIA • MIŁOŚĆ TRUDNO POSTĘPNIE • PRACOWNIA

Skosztuj historii naszego miasta...
**RESTAURACJA
LEGIONOWSKA**
NA WYNOS
TEL. 511 107 701

AUTO NAPRAWA
• MECHANIKA • GEOMETRIA • CZĘŚCI
• WYWAŻANIE KÓŁ • KLIMATYZACJA
Adam Szczypkowski
05-110 JABŁONNA ul. WYGONOWA 1
pn. - pt. 8.00 - 17.00
605 94 91 91
022 782 49 10

**PRZYCHODNIA
DLA ZWIERZĄT**
lek. wet. MIROSŁAW KADO
specjalista
chorób psów i kotów
ŁAJSKI ul. Nowodworska 93
tel. (cały czas) 22 782 22 82
602 237 021
RENTGEN CYFROWY, USG, EKG
LASER, ANALIZY KRWI,
CHIRURGIA, KRIOTERAPIA,
ULTRADŹWIĘKOWE USUWANIE KAMIENIA
WYDAWANIE PASZPORTÓW, CHIPY

SZOPY, NORKI I JENOTY

Czyli inwazja obcych gatunków

- STR. 3

LEGIONOWO

PKP nie zlikwiduje przejazdu na Kozłowie

Przejazd zostaje - STR. 4

LEGIONOWO

Rozstrzygnięto przetarg! Prace rozpoczną się w listopadzie

Nowe odwodnienie przejścia przy dworcu - STR. 4

LEGIONOWO

Zrezygnowali z budowy łącznika Szwajcarska - DK61

- STR. 5

JABŁONNA

Biedronka 2.0 przy ul. Akademijnej

Nowoczesny market - STR. 7

KRONIKA KRYMINALNA

- STR. 10

LEGIONOWO

Mieszkańcy spółdzielni marzną w blokach

Spółdzielcy skarżą się na niskie temperatury - STR. 19

LEGIONOWO

Czy na Olszankowej powstanie blok?

Deweloper złożył drugi wniosek o budowę bloku - STR. 19

SPORT

NA STRONACH 23 - 24

KRÓTKO I NA TEMAT...

Gangsterskie zagrywki na radzie miasta?

Tylko dlatego, że dwóch przedsiębiorców nie chciało oddać za darmo należących do nich części działek, władze miasta zrezygnowały z budowy bardzo ważnego dla mieszkańców rozwiązania drogowego. Chodzi o łącznik ulicy Szwajcarskiej z Droga Krajową 61, który bardzo usprawniłby komunikację dla mieszkańców osiedla Piaski oraz Bukowca

Zdumienie może budzić już samo założenie dla ważnej dla miasta inwestycji, iż zostanie ona zrealizowana tylko wtedy, kiedy uda się przejąć prywatne grunty za darmo. Chociaż już wcześniej legionowskie władze potrafiły kombinować. Trzeba tu przypomnieć sprawę inwestycji w miejscu tzw. „okrągłaka” na Piaskach. Wówczas władze chciały nakłonić dewelopera do budowy ronda u zbiegu ulic Piaskowej i Sybiraków, a w zamian miały go zwolnić, ze szkodą dla mieszkańców, z zapewnienia im wymaganej ilości miejsc parkingowych.

Na tym jednak nie koniec. Prezydent miasta, osoba urzędowa, funkcjonariusz publiczny nie zawahał się publicznie, podczas obrad rady miasta, odsądzić jednego z właścicieli działek, podatnika, mieszkańca i obywatela, od czci i wiary. Nazwał go bowiem cwaniakiem, człowiekiem prezentującym skandaliczną postawę, kimś chcącym wykorzystać miasto, tylko dlatego, że tamten chciał otrzymać odszkodowanie za odebrany grunt. Według prezydenta bowiem, w cywilizowanym świecie, coś takiego nie mogłoby mieć miejsca...

Tu trzeba, niejako niosąc kaganek oświaty, nieco oświecić naszego lokalnego włodarza. W cywilizowanym świecie, obowiązuje zwykłe prawo, jakieś zasady i odpowiednie procedury. Jeśli ktoś nie chce sprzedać terenu pod publiczną inwestycję, zawsze można go wywłaszczyć, czyli przejąć teren za odpowiednim odszkodowaniem. Podobnie jest w Polsce, każdego można pozbawić własności. Jednak wywłaszczenie jest dopuszczalne pod dwoma warunkami, musi być dokonane w celu publicznym i za słusznym odszkodowaniem. Myślę, że prezydent ma problem szczególnie z tym drugim warunkiem. Słuszne, czyli uczciwe odszkodowanie dla mieszkańca to coś, co najwyraźniej nie mieści mu się w głowie.

Prezydent, który oskarżał mieszkańców o cwaniactwo, zaraz potem pochwalił się, że sam jednak wykazał się większym cwaniactwem. Przyznał, że specjalnie nie wykonał uchwały rady miasta, aby tenże obywatel nie stał się właścicielem działki. I dlatego prezydent ma teraz na niego tzw. „trzymanie”. Albo odda za darmo, albo będzie miał problemy. Ktoś powie, że chciał dobrze dla mieszkańców, że chodzi o jakiegoś bogatego przedsiębiorcę. Nic z tych rzeczy. Jeśli władza działa w ten sposób, to znaczy, że jutro podobną propozycję może otrzymać każdy...

Propozycje nie do odrzucenia, trzymania na kogoś, haki, wywieranie presji czy szantaże to mafijne czy też gangsterskie zagrywki. A jak widać, prezydent bardzo dobrze, żeby nie powiedzieć jak ryba w wodzie, czuje się w podobnym repertuarze. Dlatego, mając już opanowane takie instrumentarium, być może powinien zastanowić się nad zmianą branży. W tamtym świecie, takie metody, zostałyby z pewnością docenione.

Bo urzędnikowi w samorządzie, po prostu, tak nie wypada...
Paweł Szyling

Całodobowy numer interwencyjny TiO

22 784 92 01

Byłeś świadkiem czegoś ważnego?
Chcesz, żebyśmy zajęli się Twoją sprawą?
Zadzwoń na nasz całodobowy numer interwencyjny
lub napisz na toiowo@toiowo.eu

POWIAT. Niecodzienny 11 listopada

Wyjątkowe obchody Święta Niepodległości

Co roku, każda z gmin powiatu legionowskiego 11 listopada upamiętnia odzyskanie przez Polskę niepodległości. Mimo sytuacji epidemicznej w kraju, udało się i w tym roku celebrować obchody tego ważnego dla Polaków święta

W kościele p.w. Niepokalanej Poczęcia NMP w Nieporęcie odbyła się msza święta w intencji Ojczyzny. Po mszy nastąpiło uroczyste odśpiewanie hymnu narodowego oraz złożenie kwiatów przy pomniku.

W Serocku Burmistrz Artur Borkowski wraz z Radnymi i Przewodniczącym Rady Miejskiej Mariuszem Rosińskim oraz Starostą Powiatu Legionowskiego Sylwestrem Sokolnickim złożyli symboliczne wiązanek pod tablicami pamięci znajdującymi się na serockim rynku.

W Wieliszewie w kościele św. Bartłomieja Apostoła odprowadzona została msza. Również złożono wiązanek - pod pomnikiem Ofiar Wojen w Janówku Pierwszym, pod Pomnikiem Odzyskania Niepodległości na Skwerze 11 Listopada w Olszewnicy Starej oraz pod Pomnikiem Ojców Niepodległości w Wieliszewie. W Wieliszewie wypuszczono biało-czerwone baloniki. Mieszkańcy

Fot. UG Nieporęt

Gminy Wieliszew publikowali zdjęcia z hasztagiem #wieliszew102.

W Chotomowie nastąpiło odśpiewanie hymnu w domach, odbyła się msza święta w intencji Ojczyzny oraz

symboliczne złożenie kwiatów pod Pomnikiem Poległych i Pomordowanych w latach 1939-1945.

Jak co roku, w Legionowie w kościele parafii św. Józefa Oblubieńca NMP odbyła

się msza święta, a następnie Prezydent Miasta Legionowo złożył kwiaty w imieniu władz miasta i mieszkańców pod pomnikiem marszałka Piłsudskiego.

ZM

W dowód wdzięczności

Cicho, skromnie i bez owacji. Tak obchodzono Narodowe Święto Niepodległości w czasie pandemii. Reprezentanci Zespołu Ochrony Pamięci Armii Krajowej 11 listopada złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz w licznych miejscach pamięci w Legionowie i jego obrzeżach

Nasze spotkanie było także okazją do refleksji. Wielu przecież bohaterów I wojny światowej, wojny polsko-bolszewickiej i Międzywojnia kontynuowało heroiczną walkę podczas II wojny światowej. Służąc w Armii Krajowej oddawali swe życie za Ojczyznę, m.in. gen. Władysław Sikorski czy gen. Stefan Rowecki „Grot”.

W 1918 r. odzyskaliśmy niepodległość po 123 latach zaborów. Trzeba także wspomnieć o roku 1920 r. Ci ojcowie naszej niepodległości wykazali się patriotyzmem podczas bitwy w 1920 r. w sposób bardzo ważny i istotny. Kontynuowali to przez cały okres międzywojenny i w czasie II wojny światowej, zarówno na froncie, jak i w podziemiu – mówi Stanisław Gołąbek, prezes ZOPAK-u. Z kolei Marek Mazur dodaje: - To byli legionieści i kontynuacja ich patriotyzmu trwała do końca. Oni zaczęli razem z Piłsudskim, z Legionami w 1918

r. Kontynuowali to przez całe swoje życie, również podczas II wojny światowej jako gwardia najlepszych dowódców, którzy prowadzili młodych chłopców do walki.

Gen. Stefan Rowecki został zamordowany przez Niemców w obozie koncentracyjnym

w sierpniu 1944 r. Wspomina go w Białobrzegach (dawnej Beniaminów) pomnik upamiętniający internowanie oficerów Legionów Polskich. W 1917 r. Stefan Rowecki wraz z ponad setką innych oficerów był internowany w obozie w Beniaminowie (gmina

Nieporęt) za odmowę złożenia przysięgi na wierność cesarzom Niemiec i Austro-Węgier. Przebywali tam także np.: Felicjan Sławoj Składkowski, Stefan Starzyński, Władysław Bortnowski czy Stanisław Burhardt Bukacki.

Olga Gajda

IZBA WYDAWCÓW PRASY

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

Redakcja: Maciej Lerman - Redaktor Naczelny, Jerzy Buze, Kuba Kamiński.

Współpraca: Michał Derejski, Wojciech Dobrowolski, Olga Gajda, Magdalena Grzywacz, Sławomir Jakubczak, Antoni Kawczyński, Piotr Korycki, Karol Krawczyk, Piotr Kucza, Zuzanna Maciakiewicz, Katarzyna Łoś, Michał Stasiński, Jacek Szczepański, Ewa Szulc, Paweł Szyling, Konrad Toporowicz, Jadwiga Wołynik.

Adres: 05-120 Legionowo, ul. Rynek 2; tel.: 22 784 92 00, 22 784 92 01; e-mail: toiowo@toiowo.eu.

Biuro ogłoszeń: 05-120 Legionowo, ul. Rynek 2; tel.: 22 784 22 22, 22 774 13 31; fax: 22 784 99 70; e-mail: reklama@toiowo.eu.

Ogłoszenia i reklamy nie stanowią materiału pochodzącego od wydawcy.

Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.: zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl. Pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z infolinią pod numerem 22 693 70 00, w dni robocze w godzinach 7:00 – 17:00, koszt połączenia wg taryfy operatora.

Druk: Polska Press Łódź.

Wydawca: Agencja TiO Paweł Kozera, e-mail: agencja@toiowo.eu. Nakład poniżej 15.000 egz.

JENOTY, SZOPY I NORKI, CZYLI OBCE GATUNKI ZWIERZĄT W POLSCE

Od kilku lat zauważamy obecność coraz większej ilości biedronek azjatyckich, zwłaszcza w centralnej Polsce. W budynkach owady te szukają ciepłych miejsc do zimowania, a ich ugryzienie może spowodować wystąpienie reakcji alergicznej. W regionie to jednak nie jedyni przedstawiciele inwazyjnych gatunków obcych (IGO), które zagrażają rodzimej przyrodzie.

Zmiany geograficznego zasięgu występowania gatunków na naszej planecie trwają od tysięcy lat. Dotąd były niezwykle powolne, a wywoływały je naturalne zmiany klimatu i gwałtowne, ale incydentalne zjawiska takie, jak np. wybuchy wulkanów. W ostatnich 200 latach w wyniku działalności człowieka proces introdukcji obcych gatunków na nowe dla nich tereny bardzo przyspieszył.

Klimat ociepla się szybciej niż dotąd, dlatego np. gatunki naturalnie występujące w cieplejszych strefach klimatycznych, takie jak papuga aleksandretta obrożna, znajdują dziś dobre warunki do życia w Polsce! Te ptaki żyją u nas na razie w niewielkiej liczbie, ale inne IGO skolonizowały już cały kraj.

Również globalny wymiar transportu towarów ułatwia zwierzętom pokonywanie naturalnych barier geograficznych i ekspresową migrację na tereny, gdzie klimat im sprzyja. Przyrodzie zagrażają też niewłaściwie zabezpieczone hodowle ryb czy zwierząt futerkowych. Prawdziwą zmorą jest wypuszczanie przez nieodpowiedzialnych hobbystów obcych gatunków do środowiska naturalnego. Niestety, większość problematycznych dziś IGO w europejskiej faunie rozprzestrzeniła się po celowym uwolnieniu pierwszych osobników!

IGO wpływają na rodzimą przyrodę na poziomie ekosystemowym – bezpowrotnie przekształcając siedliska; gatunkowym – eliminując gatunki rodzime i na poziomie genetycznym – tworząc niepożądane krzyżówki z gatunkami rodzimymi, zaburzając pulę genów, co najbardziej martwi w przypadku gatunków rzadkich i zagrożonych. Problem jest poważny, dlatego wszyscy musimy aktywniej niż dotąd włączyć się w ochronę polskiej przyrody.

Dlaczego są tak groźne?

Dlaczego „obca” fauna zagraża rodzimym gatunkom? Po pierwsze, nie napotyka naturalnych wrogów, więc gdy siedlisko jej odpowiada, zaczyna się nadmiernie mnożyć i zmienia warunki funkcjonowania naszych zwierząt. Konkuruje z nimi o miejsca rozrodu, zajmując coraz większy obszar, przez co rodzime gatunki nie mają miejsca do wychowywania potomstwa.

Po drugie IGO konkurują z gatunkami rodzimymi o pożywienie, przez intensywne drapieżnictwo i nadmierną roślinożerność. W efekcie spada również liczba mniejszych zwierząt, będących pożywieniem zarówno inwazyjnych gatunków obcych, jak i rodzimych drapieżników.

Gatunki rodzime będące pożywieniem IGO nie wykształciły ewolucyjnie skutecznych strategii obrony siebie i potomstwa przed obcymi gatunkami. I tak, na przykład jenot jako wszystkożerca, może ograniczać bazę pokarmową drapieżnikom średniej wielkości, takim jak lisy i borsuki. Z kolei inwazja norki amerykańskiej na Pomorzu Zachodnim przyczyniła się do dużego spadku liczebności ptaków wodno-błotnych. Szop pracz jako wszechstronny drapieżnik, stanowi duże zagrożenie dla istnienia rzadkich gatunków ptaków, m.in. kuraków leśnych i dużych dziuplaków. Z kolei w przypadku piżmaka, jego intensywne żerowanie ogranicza pas szuwarów, przez co ptaki mają coraz mniej miejsc lęgowych.

Inwazyjne gatunki obce często są nosicielami pasożytów, dotychczas niewystępujących w naszym środowisku, które dziesiątkują nasze rodzime gatunki. Przykładem może być tutaj rak pręgowany, który jako nosiciel choroby – dżumy raczej – przyczynił się do wymierania rodzimego raka szlachetnego. Ponadto takie gatunki jak norka amerykańska, szop pracz i jenot są nosicielami pasożytów i zaraźliwych chorób, groźnych również dla ludzi, np. wścieklizny.

Jak przeciwdziałać?

Ochrona rodzimej przyrody to jedno z zadań instytucji takich jak Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Jednak każdy z nas może i powinien przyczynić się do poprawy sytuacji naszego środowiska.

Wracając z zagranicznej podróży, warto dokładnie sprawdzać swój bagaż. Zwierzęta lubią się w nim ukrywać. Pamiętajmy też, że wypuszczanie do środowiska egzotycznych zwierząt hodowanych hobbystycznie jest zakazane i może zaszkodzić lokalnemu ekosystemowi. Uwalnianie piranie pacu czy pielęgnice tzw. pawiookie, dzięki ciepłym zimom mogą przeżyć w naszych jeziorach nawet kilka sezonów. I chociaż u nas nie potrafią się rozmnażać, to przenosząc pasożyty, stanowią duże zagrożenie dla innych ryb. Gdy nie możemy dłużej opiekować się egzotycznym zwierzęciem, musimy znaleźć mu nowe miejsce, w którym będzie żyć w izolacji od rodzimej przyrody. Należy też pamiętać, że hodowla części gatunków wymaga uzyskania specjalnego pozwolenia.

Grupą, która może odegrać kluczową rolę w ograniczeniu rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków, oprócz akwarystów i terrarystów, są także wędkarze. Ważne, by potrafili rozpoznawać gatunki obce i edukowali mniej doświadczonych kolegów, którzy zarybiając kolejne zbiorniki, przenoszą do nich obce gatunki. Przykładem takiego gatunku jest bass słoneczny. Ta ryba cieszy się coraz większą popularnością wśród wędkarzy i doskonale się u nas czuje, ale jest niebezpieczna dla innych ryb.

Niestety, zdarza się, że wędkarze mniej lub bardziej świadomie, nie przestrzegają obowiązujących przepisów prawa, między innymi mówiących o zakazie ponownego wypuszczania złowionych raków pręgowanych, raków sygnowanych oraz ryb z gatunków trawianka, czebaczek amurski i sumik kartowaty do łowiska, w którym je złowiono i do innych wód.

Dużym problemem są także „ucieczki” ryb z hodowli, między innymi sumów afrykańskich oraz obcych gatunków jesiotrów - te krzyżują się z rodzimymi jesiotrami i roznoszą groźne wirusy.

Prawo na straży przyrody

Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych jest bardzo trudne i kosztowne. W krajach Unii Europejskiej straty gospodarcze wynikające z obecności takich gatunków szacowane są na 12 mld euro rocznie. Znacznie łatwiej jest zapobiegać ich wprowadzaniu, m.in. edukując na temat zagrożeń, jakie stwarzają IGO i zapobiegając wprowadzaniu IGO niż odwracać skutki inwazji.

Unia Europejska tworzy listę gatunków inwazyjnych pojawiających się na terenie państw członkowskich, które podlegają zakazom. Obecnie znajduje się na niej 66 gatunków roślin i zwierząt. W krajach UE obowiązuje zakaz ich wprowadzania do obrotu, przywożenia, przemieszczania, przetrzymywania, hodowania, uprawy i rozmnażania (także w izolacji). W Polsce obowiązuje również lista roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrazić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, określona przez Ministra Środowiska w rozporządzeniu z dnia 9 września 2011 r. Do tych gatunków odnosi się także zakaz sprzedaży, hodowli, rozmnażania i przetrzymywania bez stosownego zezwolenia.

Ponadto osobom wypuszczającym do środowiska i przemieszczającym w tym środowisku gatunki obce grożą poważne sankcje prawne i duże kary finansowe. Tylko w niewielu przypadkach takich jak zarybianie na podstawie odpowiednich zezwoleń dopuszczalne jest wprowadzanie gatunków obcych do środowiska. Nie wszystkie inwazyjne gatunki obce znajdują się na listach ww. rozporządzeń. Sytuacja związana z rozprzestrzenieniem się IGO, czy ujawnianiem się ich negatywnych cech jest niezwykle dynamiczna, a listy te co jakiś czas są aktualizowane. Informacje o IGO wymienionych na listach oraz tych spoza list, wraz z opisem ich cechy charakterystycznych, sposobu rozprzestrzeniania się, miejsc występowania czy stopnia inwazyjności można znaleźć na stronie www.projekty.gdos.gov.pl/igo

Najczęściej występujące IGO zwierząt w Polsce:

Jenot konkuruje o pożywienie z lisem i borsukiem, a nawet z niedźwiedziem brunatnym. Przenosi wściekliznę oraz pasożyty. Wyrządza ogromne szkody w koloniach ptaków i ptaków. Jenoty są wszystkożerne, mają duże mioty i wędrują wiele kilometrów, dlatego skutecznie opanowały już teren całej Polski.

Fot. Marek Kosłowski

Norka amerykańska zjada jaja i pisklęta. Norki są w stanie w kilka dni wyniszczyć całą lokalną populację rybitw i małych ssaków. Norka umie też zabić dorosłą gęś, znacznie większą od siebie. Polską populację tworzą głównie osobniki wypuszczone na wolność na Białorusi w czasach byłego ZSRR i uciekinierzy z ferm.

Fot. Waldemar Bena

Piżmak Piżmak wyjada roślinność w szuwarach, niszcząc miejsca lęgowe dla ptaków. Przy okazji powoduje lokalne podtopienia, bo niszczy też wały i groble. Osobniki, które 100 lat temu uciekły z lokalnej czeskiej hodowli rozprzestrzeniły się z czasem po całym europejskim kontynencie.

Fot. Bogusław Czerwiński

Szop pracz zjada jaja i pisklęta. Rodzime ptaki nie są w stanie ochronić przed nim swoich lęgów, bo doskonale pływa i wspina się na drzewa. Jest nosicielem chorób groźnych również dla człowieka. Rozprzestrzenił się w Europie przede wszystkim z terenów Niemiec i Rosji, gdzie miały miejsce największe introdukcje tego gatunku.

Fot. Wojciech Misiekiewicz

Rak pręgowany jest nosicielem dżumy raczej, która dziesiątkuje rodzime raki szlachetne i błotne. Zjada ikrę ograniczając populację ryb. 60 lat temu ten pochodzący z Ameryki Północnej gatunek zajmował 1/3 terytorium Polski, obecnie występuje już w całym kraju. Podobnie zasiedla inne kraje europejskie.

Fot. Przemysław Śmietana

Biedronka azjatycka – konkuruje o pokarm z rodzimymi biedronkami. Przenosi pasożyty zagrażające innym gatunkom, w tym biedronkom rodzimym. Jej ugryzienia są bolesne, a u alergików wywołują pokrzywkę, nieżyt nosa, a nawet ataki astmy. Biedronka azjatycka Polskę skutecznie zasiedliła w ciągu ostatnich 14 lat.

Fot. Karol Ox

Żółw ozdobny – konkuruje o pokarm i terytorium z żółwem błotnym. Jest drapieżnikiem, wyniszcza populację ptaków, ryb i owadów. Przenosi choroby, w tym salmonellę. Do środowiska trafiły osobniki, które uciekły z domowych hodowli lub zostały celowo z nich wypuszczone przez nieodpowiedzialnych właścicieli.

Fot. Bartłomiej Gorzkowski

Ślimak luzytański – ślimak ten zjada przede wszystkim młode, soczyste organy roślin: kiełkujące nasiona, siewki, liście, pędy, korzenie, bulwy, owoce. Wyrządza dotkliwe szkody w uprawach. Bardzo szybko rozprzestrzenił się na terenie Polski. Do nowych siedlisk przedostaje się wraz z sadzonkami, ziemią, kompostem oraz z odpadami komunalnymi.

Fot. Katarzyna Zajac

CO SŁYCHAĆ W GMINACH?**SEROCK/DĘBE. Co zamiast składowiska odpadów?**

Rada Miejska w Serocku podjęła ustawę o przystąpieniu do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren zamkniętego składowiska odpadów w Dębem. Pomysł na spożytkowanie tej nieruchomości obejmują utworzenie spółdzielni fotowoltaicznej, dzięki czemu możliwe będzie pozyskiwanie bezemisyjnego źródła energii elektrycznej oraz budowę gminnego schroniska dla bezdomnych zwierząt. Miasto i Gmina Serock deklaruje, że podejmie wszelkie działania, by ten teren służył na nowo mieszkańcom gminy.

SEROCK. „Mobilny urzędnik”

Miasto i Gmina Serock wprowadza usługę mobilnego urzędnika, by ułatwić życie osobom starszym oraz tym, które z różnych powodów obawiają się wyjścia z domu. Urzędnik pomoże osobom potrzebującym załatwić pilne sprawy urzędowe. Mobilny Urzędnik będzie zajmował się m.in. sprawami związanymi z wyrobieniem dowodu osobistego czy z uzyskaniem zaświadczenia o zameldowaniu i wymeldowaniu z pobytu stałego/czasowego.

WIELISZEW. Budowa kanalizacji sanitarnej

14 listopada (piątek) Wójt Gminy Wieliszew Paweł Kownacki podpisał umowy na wykonanie kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Góra oraz Janówek. Budowa kanalizacji obejmie, m.in. ulice Poprzeczną, Dworcową oraz Rzeczną. Do tego systemu zostanie podłączona również część nieruchomości w miejscowości Janówek w Gminie Jabłonna. Zadaniem sieci kanalizacji sanitarnej będzie przekierowanie wytworzonych ścieków do oczyszczalni lub specjalnie stworzonych odbiorników.

JABŁONNA. Bezpłatne konsultacje psychologiczne

By wesprzeć mieszkańców Gminy Jabłonna w tym ciężkim dla nich czasie, Centrum Profilaktyki i Wsparcia Rodziny w Jabłonie wraz z PZP EDUCATIO zapraszają na dodatkowe bezpłatne dyżury on-line z zakresu konsultacji psychologicznych. Dzięki konsultacji zdalnej będzie można m.in. uzyskać pomoc psychologiczną, dostać e-receptę lub zwolnienie lekarskie. Zapisy odbywają się pod nr tel. 512 895 218.

ZM

LEGIONOWO. Przejazd zostaje**PKP nie zlikwiduje przejazdu na Kozłowie**

Pod koniec września przedstawiciele spółki PKP PLK poinformowali władze miasta, że od 1 listopada istniejący na Kozłowie przejazd kolejowych zostanie zlikwidowany. Po interwencjach przedstawicieli Ratusza spółka kolejowa wycofała się ze swoich planów

Przypomnijmy, pod koniec września br. do mediów trafiła informacja o planowanej z dn. 1 listopada likwidacji przejazdu kolejowego w ciągu ul. Polskiej Organizacji Wojskowej oraz ul. Szwajcarskiej. Jako powód likwidacji podano brak dostępu do przejazdu z drogi publicznej. W połowie października władze miasta interweniowały w tej sprawie u przedstawicieli PKP, informując o załączonych dot. dróg znajdujących się wokół jak i samego przejazdu.

Nieoczekiwanie kilka dni temu PKP kompletnie

wycofało się z planu likwidacji przejazdu na Kozłowie. Jak mówił w mediach Karol Jakubowski z zespołu prasowego PKP kwestią pozostawienia przejazdu było uporządkowanie statutu dróg leżących w obrębie przejazdu. Dopiero po ustanowieniu dróg Szwajcarskiej i Polskiej Organizacji Wojskowej drogami publicznymi przejazd będzie mógł pozostać. Na tą chwilę PKP PLK S.A. nie mają zamiaru likwidować przejazdu kolejowo-drogowego w Legionowie na linii nr 10.

QK

LEGIONOWO. Nowe odwodnienie przejścia przy dworcu**Rozstrzygnięto przetarg! Prace rozpoczną się w listopadzie**

Blisko 250 tys. zł. zapłaci legionowski Ratusz za przebudowę sieci odwodnieniowej przy dworcu PKP w Legionowie. Pracę ruszą najprawdopodobniej jeszcze w tym miesiącu

W połowie października br. legionowski Ratusz ogłosił przetarg na przebudowę instalacji odwodnieniowej w przejściu podziemnym przy dworcu PKP. Kilka dni temu przetarg został rozstrzygnięty, a jego zwycięzcą okazało się konsorcjum spółek MBW i Spectare.

Zgodnie z ogłoszeniem przetargowym wykonany ma zostać montaż wpustu ulicznego, ściek liniowy, studnia rewizyjna oraz zestaw skrzynek rozsączających. Przejście ma zostać dodatkowo zabezpieczone przez napływem wód opadowych.

Podpisana umowa przewiduje, że prace mają zostać wykonane w 21 dni od dnia rozpoczęcia.

QK

Materiał informacyjny Ministerstwa Zdrowia

Na początku nie ma objawów

Choć przy raku płuca – jak i innych nowotworach – liczą się czynniki genetyczne, to główną przyczyną pojawienia się komórek rakowych w płucach jest kontakt (czynny albo bierny) z kilkudziesięcioma substancjami rakotwórczymi zawartymi w dymie tytoniowym. Ryzyko zachorowania na raka płuca dotyczy – w równym stopniu – palących papierosy i biernych palaczy (także dzieci i młodzieży), którzy są narażeni na szkodliwe składniki w zadytmionych pomieszczeniach. W początkowej fazie objawy raka płuca są trudne do zaobserwowania, zwłaszcza dla palaczy. Zwykle są to: kaszel, duszności, powtarzające się infekcje płucne, chrypka, podwyższona temperatura, osłabienie i chudnięcie. Długo utrzymujący się kaszel powinien – zdaniem lekarzy – skłaniać palaczy albo byłych palaczy do wizyty u specjalisty. Gdy pojawi się chrypka, może być za późno, bo na ogół towarzyszą jej przerzuty komórek rakowych. W Polsce około 80 proc. przypadków raka płuca wykrywa się w stadium rozsiania, gdy pojawiły się przerzuty w odległych organach, albo w stadium regionalnym, gdy nowotwór zaatakował już pobliskie tkanki. Na wczesnym etapie diagnozuje się zaledwie ok. 20 proc. przypadków raka płuca. Jak podają onkolodzy, aż 75 proc. pacjentów, u których rak płuca został wcześniej zdiagnozowany, przeżywa co najmniej 5 lat po jego rozpoznaniu. Przy przerzutach do sąsiednich tkanek szanse na przeżycie 5 lat spadają do 35 proc., a przy rozsianiu komórek rakowych po całym ciele są wręcz symboliczne.

Jak zapobiegać

Statystyki wskazują, że palący papierosy i inne wyroby tytoniowe żyją średnio o 10 lat krócej niż osoby niepalące. Dlatego najlepszą formą profilaktyki raka płuca jest unikanie palenia tytoniu, omijanie dymu papierosowego i miejsc, gdzie można się z nim spotkać. Lekarze podkreślają, że szkodliwe dla zdrowia jest też korzystanie z papierosów elektronicznych i innych urządzeń zawierających nikotynę. Na rzucenie palenia nigdy nie jest za późno: nawet po wielu latach uzależnienia można skutecznie pozbyć się nałogu przy pomocy produktów zastępczych, terapii lekowych, psychoterapii bądź grup wsparcia.

SZUKASZ POMOCY W RZUCENIU NAŁOGU?

Zadzwoń do Poradni Pomocy Palącym 801 108 108, dla telefonów komórkowych 22 211 80 15.

Uzyskasz tam wsparcie psychologów i terapeutów uzależnień, którzy pomogą Ci ułożyć indywidualny plan rzucenia palenia. Więcej informacji na stronie jakrazucipalenie.pl.

Ogólnosiwiatowe dążenie do zdrowego, wolnego od uzależnień sposobu życia, szeroka edukacja i moda na niepalenie wśród młodych ludzi pomagają w profilaktyce raka płuca i prowadzą do mniejszej liczby zachorowań.

Jesteś pracodawcą? Dbasz o zdrowie swoich pracowników? Weź udział w programie PracoDawca Zdrowia. **WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE: planujedlugiezycie.pl** **ZAKŁADKA PracoDawca Zdrowia**

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ, SZUKASZ INFORMACJI NA TEMAT BEZPŁATNYCH BADAŃ, WEJDŹ NA www.planujedlugiezycie.pl

PLANUJĘ **DŁUGIE** ŻYCIE

Ministerstwo Zdrowia

Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

Groźny dla palaczy

W naszym kraju papierosy pali wciąż 8 milionów mężczyzn i kobiet, a raka płuca wykrywa się u 23 tysięcy osób rocznie. Podobna liczba Polaków i Polek umiera każdego roku na raka płuca, uważanego przez lekarzy za największego zabójcę wśród nowotworów. Rak płuca jest zwykle wykrywany późno, gdy szanse na wyleczenie są małe.

Według międzynarodowego studium aż 25 tys. ciężarnych Polek pali papierosy, co oznacza, że niemal co dziesiąty polski noworodek zakażony dymem tytoniowym już w łonie matki. Z tych samych badań wynika, że aż 15 proc. palaczy w Polsce nie wie albo nie wierzy, że palenie papierosów powoduje raka płuca. Ponad 30 proc. palących Polaków nie dostrzega szkodliwości dymu tytoniowego dla przebywających w ich towarzystwie niepalących, tzw. biernych palaczy, choć prawie wszyscy obecni i byli palacze (94 proc.) popierają zakaz palenia w obecności dzieci w samochodach i w pomieszczeniach.

Bierne palenie też szkodzi

Szczęścia do życia bez dymu tytoniowego nie miał 12-letni Kuba, wychowywany w małej

kawalerce przez dwie nałogowe palaczki, matkę (31 l.) i babcię (52 l.). W mieszkaniu nie było balkonu, a z piątego piętra nie chciało im się schodzić „na dymka” przed budynek. Od urodzenia chłopiec przyzwyczał się do dymu tytoniowego, do przesiąkniętych nim zastan, mebli, pościeli i własnych ubrań. Dla koleżanek i kolegów z klasy stało się to powodem do żartów, a nawet do prześladowania Kuby za odzież cuchnącą dymem. Nie pomagały interwencje nauczycielek i rozmowy z mamą chłopca, która stresy rozładowywała paleniem w towarzystwie jego babci, jak zwykła to czynić od dawna. Pierwsza źle poczuła się babcia: zaczęła chudnąć, częściej kastać, z trudnością oddychać i nasiliła się jej chrypka. Kiedyś zastabła i zabrało ją pogotowie, a po prześwietleniu okazało się, że ma zaawansowanego raka płuca. Babcia nie wyszła ze szpitala i po trzech miesiącach zmarła na oddziale onkologicznym. Przez jakiś czas trudno się było z tym pogodzić, choć wszyscy wiedzieli, że za przedwczesną śmierć odpowiadają papierosy. Mama Kuby wyciągnęła wniosek z tragedii: mimo trudności rzuciła nałóg i pomyślnie przeszła wszystkie badania. W końcu chodziło o wychowanie i przyszłość jej syna.

LEGIONOWO

Zrezygnowali z budowy łącznika Szwajcarska – DK61

Władze miasta wycofały się z budowy połączenia drogowego ulicy Szwajcarskiej z Droga Krajową 61, przy wiadukcie. Powodem ma być brak zgody 2 właścicieli nieruchomości na oddanie części działek za darmo

Decyzja ta jest zaskakująca i niezrozumiała, ponieważ wcześniej zabezpieczono w budżecie miasta środki na tę inwestycję oraz podjęto działania w celu opracowania projektu. Jak się okazało, prezydent zrezygnował z tej inwestycji już trzy miesiące temu. Jednak nie raczył o tym wcześniej poinformować rady.

Łącznik bardzo potrzebny

Łącznik ul. Szwajcarskiej z drogą krajową nr 61 umożliwiłby bezpośredni wyjazd z osiedla Piaski na te trasę. Według wstępnego projektu, od strony restauracji Carska miałyby powstać dwujezdniowa droga połączona z ul. Szwajcarską, która umożliwiłaby dojazd do Galerii Zegrzyńska i sklepu Biedronka oraz wjazd na wiadukt w kierunku Warszawy. Miało to być rozwiązanie podobne do tego jakie zaplanowano po długiej stronie wiaduktu, od strony stacji paliw Shell. O zastosowanie takiego rozwiązania występowali już w 2018 r. mieszkańcy osiedla Piaski. - To jest bardzo dobre

rozwiązanie, które poprawiłoby komunikację w tej części miasta oraz mogłoby znacząco ograniczyć nadmierny ruch samochodowy na osiedlu Piaski – argumentuje radny Mirosław Grabowski.

Powody rezygnacji z inwestycji

Z informacji prezydenta wynika, iż właściciel terenu, na którym zlokalizowana jest Galeria Zegrzyńska odmówił współpracy i nie wyraził zgody na ingerencję w jego działkę. I dlatego miasto odstąpiło od realizacji tej inwestycji. Z-ca prezydenta Marek Pawlak mówił, że miasto w przyszłości może wrócić do tego tematu, a także iż wiele zależy też od użytkownika wieczystego terenu po drugiej stronie wiaduktu, gdzie od kilku lat planowana jest duża galeria handlowa. Natomiast prezydent Smogorzewski stwierdził, że zadziwiające w tej sprawie jest zachowanie właściciela terenu, który nie chciał przekazać go na cele inwestycji. Smogorzewski mówił, że nie tylko wykazał

się on skandaliczną postawą i cwaniactwem, ale również podburzył właściciela sąsiedniej działki i obaj chcieli dostać odszkodowanie.

Nie chce oddać za darmo?

Jak się okazało, władze miasta zakładały, że dysponujący gruntami galerii Zegrzyńska oraz sklepu Biedronka przełączą należące do nich części działek, pod budowę łącznika, za darmo. Władze uznały bowiem, że oni również będą korzystać z planowanego rozwiązania. Prezydent Smogorzewski oświadczył, że być może dzierżawca tej nieruchomości „pójdzie po rozum do głowy” i powróci do rozmów z miastem.

„Trzymanie na inwestora”

Tym bardziej, że on – prezydent specjalnie nie wykonał uchwały rady miasta. - Wstrzymałem realizację tej uchwały, żeby ten pan nie wykupił tej działki. Ta państwa uchwała nie została zrealizowana, właśnie po to, żeby mieć kolokwialnie mówiąc „trzymanie na inwestora” - wyjaśniał Smogorzewski.

- Szkoda, że zawczasu nie porozumiano się z właścicielami terenu, które były potrzebne do budowy łącznika. Jego nie wybudowanie spowoduje, że będą na tym cierpieć mieszkańcy osiedla Piaski oraz Bukowca – podsumował radny Grabowski.

Wojciech Dobrowolski

POWIAT. Mieszkańcy wciąż nie przestrzegają nakazów

MANDATAMI ŁATAJĄ DZIURĘ

Od chwili wprowadzenia kolejnego rozporządzenia ws. zakrywania ust i nosa policja codziennie wystawia kolejne mandaty za nieprzestrzeganie zakazu

Tylko w ostatnim tygodniu (od 9 do 15 listopada) policja wystawiła 66 mandatów i 2 wnioski do Sądu. Łącznie od początku wprowadzenia przez rząd ww. rozporządzenia legionowscy policjanci wystawili 441 mandatów oraz 23 wniosków do Sądu. Nie zawsze jednak policja musi wystawiać mandaty, zgodnie z treścią rozporządzenia policjanci mogą pouczyć osobę nie stosującą się do zakazu, wstawić mandat 500 zł, złożyć wniosek do sądu o ukaranie lub zgłosić sprawę do Sanepidu. Wtedy kara może wynosić nawet do 30 tys. zł.

QK

KRONIKA KRYMINALNA

NIEPORĘT

W DOMU TRZYMAŁ 42 GRAMY MARIHUANY

Policja zatrzymała 33-letniego mężczyznę. Zatrzymany podejrzany jest o posiadanie znacznej ilości narkotyków. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności

Kilka dni temu policjanci z Nieporętu otrzymali informację o 33-latku, który może posiadać narkotyki. Mężczyzna został zatrzymany. W trakcie legitymowania funkcjonariusze znaleźli przy nim fiolkę i marihuanę. 33-latek został zatrzymany. W trakcie dalszych czynności przeszukane zostało jego mieszkanie, gdzie policjanci znaleźli susz roślinny pochowany w słoikach. Badanie narkotestem wykazało, że to marihuana. Okazało się, że mężczyzna przechowuje w domu 42 gramy narkotyku. Po zabezpieczeniu środków odurzających podejrzanemu zostały postawione zarzuty. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności.

QK

Materiał informacyjny Ministerstwa Zdrowia

U 45 mężczyzn, którzy dziś zgłoszą się do urologa, zostanie wykryty rak prostaty. Jutro będzie tak samo. W ciągu roku w Polsce lekarze stawiają ponad 16 tys. takich diagnoz. To najczęściej występujący rak u mężczyzn w całej Europie. Niestety, Polska na tle innych państw UE ma najgorsze wyniki w zwalczaniu tej choroby. Aż 6 tys. pacjentów rocznie umiera, a śmiertelność spowodowana rakiem prostaty u nas rośnie, podczas gdy w całej Europie spada. Przyczyną jest zbyt późna diagnoza.

Panowie, nie wstydźcie się badać prostaty

Początkowy etap choroby jest bezobjawowy. Skąd zatem przypuszczenie, że mogą być chorzy? Wystarczy spojrzeć do metryki. Ryzyko wystąpienia raka prostaty wzrasta z wiekiem. Jeśli masz 60 lat, to prawdopodobieństwo zachorowania już jest istotne. Najwięcej cierpiących na tę chorobę ma 70-80 lat. Oczywiście same statystyki medyczne nie powodują żadnej choroby, ale nakazują czujność osobom znajdującym się w grupie ryzyka.

Ryzyko rośnie także wtedy, kiedy pacjent prowadzi – lub prowadził w przeszłości – niezbyt higieniczny tryb życia, a zwłaszcza pali papierosy, jest otyły, nie odżywia się racjonalnie, je tłuste, słone potrawy, słodczy, pije mało wody, nie gimnastkuje się regularnie. Choroba może wystąpić także z powodu dziedziczenia tej skłonności i to zarówno od strony ojca, jak i matki. Te osoby powinny zbadać się profilaktycznie już w 40. roku życia.

Pierwsze objawy

Częste oddawanie moczu i odczucie, jakby pęcherz cały czas był pełny to jeden z objawów sugerujących zmiany chorobowe w obrębie gruczołu krokowego, czyli prostaty. To nie musi być rak. Często zdarza się przerost tego gruczołu niemający właściwości nowotworu złośliwego. Dlatego lekarz, po wyczeniu zmian podczas badania nie kieruje pacjenta od razu na operację, ale zaleca obserwację. Krwimocz, krew w spermie, wstawanie w nocy do toalety to także objawy, które bezwzględnie należy skonsultować z urologiem. I znów, to nie musi być rak, ale jeśli jest, to im szybciej zostanie zdiagnozowany, tym większe szanse pacjenta na przeżycie i utrzymanie dotychczasowej radości z korzystania z życia, w tym z seksu.

Obowiązkowe badania

Każdy mężczyzna, który skończył 50 lat, powinien raz w roku poddać się kontroli lekarskiej

ON NIE ZLEKCEWAŻYŁ OBJAWÓW:

Grzegorz (lat 59) był zapisany na wizytę do urologa w marcu tego roku. Czekał na nią dość długo, ale wybuchła pandemia i akurat w tym czasie przychodnię zamknięto. - Na pewno nic mi nie jest, teraz wszyscy boją się koronawirusa, a co tam jakaś prostata – mówił żonie, która jednak upierała się, że pandemia pandemią, ale jeśli ma niepokojące objawy, to musi się zbadać. Szczęśliwie w przychodnię udało się przetożyć wizytę na nowy termin: w czerwcu, tuż po otwarciu kraju. Żona dopilnowała, aby Grzegorz dotarł do specjalisty. Wstępne badanie potwierdziło jej obawy. Coś jest nie tak, trzeba zrobić kolejne badania krwi, moczu, obserwować. Już w lipcu wszystko się wyjaśniło. Grzegorz ma raka prostaty, który na tym etapie może zostać zoperowany mało inwazyjną metodą laparoskopii. Trochę też wskutek pandemii, która spowodowała, że zapisani pacjenci w trakcie kwarantanny nie mogli trafić na oddział, dość szybko znalazło się miejsce w szpitalu. We wrześniu pacjent był już po naświetlaniach i wypoczywał na działce. - Chyba jestem jedyną osobą, która dzięki pandemii tyle zyskała – wyznał Grzegorz. - Jak tyko świat upora się COVID-em, wyruszę z żoną na wymarzone wakacje do Indii, zwłaszcza, że mogę już przejść na emeryturę nauczycielską.

u urologa. Należy się badać nie tylko z powodu wystąpienia wspomnianych objawów, ale także profilaktycznie, pamiętając o tym, że rak prostaty początkowo rozwija się w ukryciu. Tymcza-

sem wczesna diagnoza to wielkie ułatwienie dla pacjenta, bo może być leczony dobrze znanymi, mało inwazyjnymi zabiegami, wspomaganymi komputerowo z użyciem robotów chirurgicznych. Po zastosowaniu takiej terapii są duże szanse na pełny powrót do zdrowia. Jednak zaawansowany rak z przerzutami np. do kości nie daje już takich możliwości. Tymczasem to właśnie ten etap choroby, w najgorszym III stadium, jest najczęściej diagnozowany. Powodem tego może być fakt, że pacjenci wstydzą się zebrać u lekarza, gdy dowiadują się, że badanie odbywa się palpacyjnie, przez odbyt.

Można inaczej

Dla panów, którzy z różnych powodów czy uprzedzeń opierają się badaniom per rectum, czyli przez odbyt, proponuje się badania diagnostyczne krwi, w których określa się stężenie antygenu sterczowego PSA we krwi. W wielu krajach jest to standardowe badanie. Jednak trzeba pamiętać, że jego interpretacja może być różna, dlatego nie wolno samemu się diagnozować na tej podstawie. Tylko wynik skonsultowany z urologiem upoważnia do podjęcia dalszej, pogłębionej diagnostyki takiej jak rezonans magnetyczny czy biopsja. Kontrola urologiczna stanu zdrowia raz do roku może zapobiec rozwojowi wielu groźnych chorób dróg moczowych, w tym najbardziej podstępnej raka gruczołu krokowego, czyli prostaty. Panowie, bądźcie czujni i badajcie się!

Jesteś pracodawcą? Dbasz o zdrowie swoich pracowników? Weź udział w programie Pracodawca Zdrowia. **WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE: planujedlugiezycie.pl** **ZAKŁADKA Pracodawca Zdrowia**

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ, SZUKASZ INFORMACJI NA TEMAT BEZPŁATNYCH BADAŃ, WEJDŹ NA www.planujedlugiezycie.pl

PLANUJĘ DŁUGIE ŻYCIE

Ministerstwo Zdrowia

Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

SKRZESZEW. Inwestor wycofał się z inwestycji NIE BĘDZIE DOMKÓW „COVIDOWYCH” W SKRZESZEWIE

Inwestor wycofał zawiadomienie o rozpoczęciu budowy dwóch budynków w lesie w Skrzeszewie. Budynki miały powstać w oparciu o LEX COVID

Pod koniec września do Starostwa Powiatowego w Legionowie wpłynął wniosek na budowę 2 domów w lesie w Skrzeszewie, opierający się na zapisach ustawy tzw. LEX COVID. Zapisy te, zezwalają na omińnięcie lokalnych przepisów przy inwestycjach mających na celu walczenie z skutkami pandemii koronawirusa. Pod koniec października br. inwestor złożył do Starostwa dokument informujący, że wycofuje się z tej inwestycji. **red.**

JABŁONNA. Nowa inwestycja w Chotomowie Północnym

NOWA ŚCIEŻKA EDUKACYJNA

W Chotomowie Północnym otwarto nową ścieżkę sportowo-przyrodniczo-edukacyjną. Do jej powstania przyczynili się mieszkańcy, władze samorządowe i Nadleśnictwo Jabłonna

Zanim ścieżka powstała, najpierw wysprzątnięto las ze śmieci. Tym zajęli się mieszkańcy Chotomowa Północnego. Potem do głosu doszli władze samorządowe, Wójt i Sołtys oraz Nadleśnictwo Jabłonna. Wycięto niepotrzebne drzewa i krzewy oraz wytyczono ścieżkę. Przy niej usytuowano sześć atrakcji takich jak ścianka wspinaczkowa, skocznia do skoku w dali, kosz do gry w koszykówkę. Inwestycja została współfinansowana ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2020”. **red.**

LEGIONOWO. Koronawirus w przedszkolu ZAKAŻENIE U PRACOWNIKA KUCHNI W PM 12

Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 poinformował o zakażeniu koronawirusem u pracownika kuchni w Przedszkolu Miejskim nr 12

Jak informuje Urząd Miasta Legionowo, po dokonaniu zmian organizacyjnych sytuacja ta nie wpłynie na zapewnienie żywienia na placówce. Ostatnie zakażenia w tej placówce odnotowano 3 tyg. temu. 26 października Dyrektor ZSP nr 3 poinformował o 3 pozytywnych wynikach u pracowników Przedszkola Miejskiego nr 12. **red.**

SIKORY. Przedterminowe wybory NOWY SOŁTYS W SIKORACH

W ubiegłą sobotę (7 listopada) wybrano nowego sołtysa wsi Sikory. Wybory wygrał Pan Stanisław Serek. W połowie października zmarła wieloletnia sołtys Ewa Kiepuska

Poprzednia Sołtys zmarła 13 października w wieku 76 lat. Ewa Kiepuska pełniła tę funkcję od 2011 r. 7 listopada przeprowadzono wybory na nowego sołtysa. O tę funkcję walczyło dwóch kandydatów: Stanisław Serek i Robert Witek. Urząd Gminy Wieliszew poinformował, że zwyciężył Stanisław Serek, który zdobył 53 głosy poparcia. Drugi kandydat – Robert Witek uzyskał 27 głosów. **red.**

LEGIONOWO. Dwa nowe urządzenia URZĄDZENIA DO DEZYNFEKCJI

Urząd Miasta Legionowo zakupił dwa urządzenia do dezynfekcji pomieszczeń marki Nocospray. Będą one wykorzystywane w placówkach oświatowych, instytucjach kultury oraz innych budynkach publicznych

Urządzenie to pozwala na dezynfekcję miejsc, które ciężko jest zdezynfekować tradycyjną metodą. Inwestycja ta zapewni bezpieczniejsze funkcjonowanie w okresie pandemii. Aparatura będzie obsługiwana przez strażaków Ochotniczej Straży Pożarnej i pracowników Straży Miejskiej. **ZM**

Całodobowy numer interwencyjny TiO

22 784 92 01

LEGIONOWO. Władze miasta działają na szkodę mieszkańców

Mieszkaniec pisze do Ministra Sprawiedliwości ws. dogęszczania miasta i smogu

Jeden z mieszkańców Ludwisina od ponad roku stara się przymusić władze samorządowe do zaprzestania dogęszczania Legionowa. W swoich listach, które co kilka dni wysyła do wielu osób i instytucji, oskarża urzędników o działanie na szkodę mieszkańców i środowiska naturalnego

Swoje listy mieszkaniec kieruje nie tylko do władz miasta Legionowo, powiatu legionowskiego oraz radnych, ale również do ogólnopolskich mediów i wielu centralnych instytucji, w tym do Ministra Sprawiedliwości. Apele te wzbogacone są aktualnymi odczytami zanieczyszczenia powietrza w Legionowie. Swoimi działaniami chce zmusić władze do zaprzestania dogęszczania miasta i podjęcia rzeczywistej walki ze smogiem.

Apel na 11 listopada

Jeden z listów został wysłany 11 listopada, w Dniu Święta Niepodległości. Jego autor zapytał władze samorządowe, czy: „Nasi dziadkowie walczyli o Rzeczpospolitą dla deweloperów czy dla wszystkich? Czy Panowie są z mieszkańcami, czy są z nowymi okupantami, którzy dla zysku budują na parkingach kościelnych, upychają nowe domy gdzie się da? Nie liczą się z nikim i niczym. Tak ma wyglądać ta nasza Polska, Rzeczpospolita deweloperska?”

W tym miejscu przytoczono również przykłady z Legionowa oraz praktyki, które stosują deweloperzy. Jego zdaniem, władze powiatu utrzymują, że działek nie można dzielić na mniejsze niż 300 m², a później zezwalają deweloperom na dzielenie ich według ich własnego uznania.

Niszczą marzenia mieszkańców

Autor listów oskarża również władze o niszczenie marzeń obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców. Autor przywołuje przykład ul. Langiewicza, gdzie na działce o długości 44 metrów mieszka aż 6 rodzin. Jego zdaniem, mieszkańcy dopiero po roku czy dwóch zobaczą dziesiątki samochodów zaparkowanych

wszędzie wokół ich bloku. - Dopiero wtedy zobaczą swoje dzieci przeciskające się między tymi samochodami. Także kierowcy będą musieli się zacząć modlić, aby nikt im nie wszedł pod maskę, bo nic nie będą widzieć. Tam jest infrastruktura dla domów jednorodzinnych, a wydano zgodę na wybudowanie bloku i zgadza się na budowanie kolejnych. Takich bloków tylko na Ludwisinie jest już ponad 25 - kontynuuje autor tekstu.

Na kształt protestu kobiet

Podczas kiedy w całym kraju odbywały się strajki kobiet, protestujący mieszkaniec w swoim liście odwołał się do jednego z haseł im towarzyszących. - Szanowni Państwo, czy może powinienem, jak strajkujące kobiety cytuję „wy.....ć” z tymi blokami z osiedli domów jednorodzinnych? Czy my, mieszkańcy mamy zacząć zachowywać się jak strajkujące kobiety, malować miejsca publiczne, stosować

wyzwiska w stosunku do Państwa, zakłócać Państwa spokój w domach? - burzy się autor listów. Jego zdaniem, kobiety zaczęły strajkować, bo Państwo nie liczyło się z mieszkańcami. Twierdzi również, że identyczna sytuacja dzieje się w Legionowie, gdzie władze samorządowe godzą się na przejęcie władzy w powiecie przez deweloperów. Autor dodaje również, że urzędy tworzą powiat parkingów. List zakończony jest propozycją nowego hasła powiatu: „PARKING MAZOWSZA”.

Fatalny stan powietrza w mieście

Mieszkaniec Ludwisina zarzuca władzom, że tak naprawdę nie chcą lub nie potrafią walczyć ze smogiem. Dla przykładu podaje odczyty mierników, które wskazują, że w niektóre dni np. w październiku br. powietrze w Legionowie jest gorszej jakości od tego jakie ma Kraków. -Pandemia covidu pokazała,

że można było zatrzymać kraj z powodu ok. 3300 ofiar. Natomiast fatalne powietrze zabija corocznie ok. 58 tys. ludzi w Polsce, w Legionowie również. Podobno smog zwiększa szanse na zakażenie covidem. Czy mieszkańcom może pozostać tylko czarny humor i miejsce na cmentarzu? - zastanawia się mieszkaniec.

Miasto jest winne?

Pomimo prowadzenia akcji na dużą skalę, do tej pory mieszkańcy odpowiedzieli tylko starostwu powiatowe w Legionowie. Z odpowiedzi tych wynika, że starosta musi wydawać pozwolenia na budowę, gdy przedsięwzięcie jest zgodne z planem miejscowym, które uchwaliło miasto. Plan miejscowy Legionowa uznaje natomiast za zabudowę jednorodzinną budynki, jak ten u zbiegu ulic Lwowskiej i Langiewicza, które z zewnątrz przypominają wielorodzinne bloki.

Paulina Nowicka

JABŁONNA. Nowoczesny market

Biedronka 2.0 przy ul. Akademijnej

Jeden z najnowocześniejszych sklepów sieci Biedronka powstaje w Jabłonce, przy ul. Akademijnej. Nowy obiekt zostanie otwarty najprawdopodobniej pod koniec tego roku

Budynek stawiany jest po drugiej stronie ul. Edukacyjnej (po wjeździe w ul. Akademijną od strony Leroy Merlin, po lewej stronie, vis a vis KFC). Nowopowstający market będzie sklepem premium - Biedronka 2.0. Jak informuje sieć, oznaczenie 2.0 oznacza zoptimalizowane, bardziej przystępne ustawienie produktów:

w sklepie wydzielone są odrębne strefy z pieczywem, owocami i warzywami, kosmetykami, oznaczone są także moduły z artykułami promocyjnymi. W nowym sklepie zastosowano też innowacyjne i ekologiczne rozwiązania, przyczyniające się do poszanowania środowiska naturalnego. Wyposażenie sklepu obejmuje zastosowanie nowych technologii: oświetlenie LED oraz urządzenia chłodnicze wykorzystujące gaz naturalny CO₂ („clean technology”), a w przypadku chłodziarek i zamrażarek – gaz propan. Sklep w Jabłonce będzie mieć powierzchnię

sprzedaży wynoszącą 755 m². W markecie znajdzie się również ogólnodostępna toaleta dla klientów, bankomat, a także czytniki cen. Przed sklepem

na parkingu pomieści się 55 pojazdów, w tym 2 miejsca przeznaczone będą dla osób niepełnosprawnych.

red.

Jeśli deklaracje firmy Pfizer o skuteczności szczepionki potwierdzą się, to byłaby to bardzo dobra wiadomość

Jeśli deklaracje producenta o skuteczności szczepionki potwierdzą także niezależne organy rejestracyjne, to byłaby to bardzo dobra wiadomość - ocenił doniesienia koncernu Pfizer prof. Leszek Szenborn, kierownik Kliniki Pediatrii i Chorób Infekcyjnych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu i b. prezes Polskiego Towarzystwa Wakcynologii

Amerykański koncern farmaceutyczny Pfizer poinformował w poniedziałek, że rozwijany przez niego projekt szczepionki przeciwko COVID-19 ma ponad 90 proc. skuteczności. Firma ogłosiła, że w 2021 r. może wyprodukować do 1,3 mld dawek substancji. Projekt szczepionki jest rozwijany we współpracy z niemiecką firmą biotechnologiczną BioNTech SE. Premier Mateusz Morawiecki poinformował w wtorek, że Polska kupi w najszybszym możliwym terminie maksymalną liczbę dawek szczepionki - oczywiście w relacji do liczby naszej ludności. Szef rządu przekazał też, że we wtorek rozmawiał z przedstawicielami firmy Pfizer.

Prof. Leszek Szenborn w rozmowie z PAP ocenił te doniesienia jako optymistyczne. Zastrzegł jednak, że o skuteczności szczepionki będziemy mogli mówić dopiero wtedy, gdy te wyniki badań potwierdzi instytucja odpowiedzialna za rejestrację leków. – Firma będzie musiała też wystąpić o skróconą ścieżkę wprowadzenia szczepionki, którą przewidziano w pandemiach i którą zastosowano już przy dopuszczeniu szczepionki pandemicznej w sezonie 2009/2010 – wyjaśnił.

Dodał, że jeśli deklaracje producenta o 90 proc. skuteczności szczepionki się potwierdzą, to byłaby to bardzo dobra wiadomość, ponieważ - jak mówił - nie ma szczepień, które byłyby w 100 proc. skuteczne.

Profesor zwrócił też uwagę, że w przygotowaniu szczepionki znaczenie odgrywa też czynnik szczęścia. – Jeżeli naukowcom udało się wybrać tak dobry fragment, który pobudza wytwarzanie właściwych przeciwciał i pobudzenie odporności to może być to skuteczne. Dodatkowo, jeśli ktoś ma tak duży potencjał jak Pfizer i niemiecka firma BioNTech SE, które jednocześnie mogły prowadzić badania w wielu miejscach w tym samym czasie, to zwiększało to prawdopodobieństwo sukcesu – tłumaczył.

– Oby te informacje się potwierdziły. Z niecierpliwością czekam, żeby swoje ramię wystawić do zaszczepienia się, jako lekarz zajmujący się na pierwszym froncie pacjentami z COVID – dodał.

Prof. Szenborn wskazał też, że ze względu na masowe występowanie zakażenia, rzeczywista skuteczność tej szczepionki będzie bardzo szybko

zweryfikowana. – Osoby, które zostaną zaszczepione będą, w różnym momencie od szczepienia, eksponowane na naturalne zakażenie i to pozwoli na określenie czasu potrzebnego do powstania skutecznej odporności poszczepiennej. Jest to wyjątkowa sytuacja, więc szybko się przekonamy, jak szczepionka działa i jak długo działanie to utrzymuje się. Normalnie, kiedy wprowadza się jakąś szczepionkę, a choroba występuje rzadko, to trzeba czekać czasami latami, żeby przekonywująco wykazać efekt skuteczności klinicznej – zauważył.

Zdaniem profesora, grupą, która powinna zostać zaszczepiona w pierwszej kolejności, są pracownicy ochrony zdrowia pracujący bezpośrednio z pacjentami, zwłaszcza w wieku ryzyka 60+, bo takich w służbie zdrowia pracuje wielu. Mimo że, jak ocenił profesor, seniorzy zwykle odpowiadają na szczepienia nieco gorzej niż dzieci i młodzie, szczepienia tej grupy będą miały duże znaczenie w zmniejszeniu obciążenia szpitali, ale mniejsze znaczenie w ograniczeniu transmisji zakażeń.

– Przykładowo szczepionka przeciw grypie jest najbardziej skuteczna u młodych i zdrowych, ale to seniorzy bardziej cierpią z powodu grypy i doświadczają jej negatywnych skutków. Potrzeba szczepień w tej grupie przekłada się tu jednak na ochronę większej ilości ludzi i większe korzyści dla systemu ochrony zdrowia – powiedział lekarz.

Dodał też, że równolegle z seniorami powinni zostać zaszczepieni wszyscy pracownicy ochrony zdrowia z pierwszej linii frontu, którzy jeszcze

nie zachorowali na COVID-19. Wyraził przy tym nadzieję, że szczepionka będzie wystarczająco dużo, że nie trzeba będzie dokonywać wyborów, kogo zaszczepić najpierw.

Profesor zauważył też, że z dostępnością do szczepionki na koronawirusa, jeśli zostanie zarejestrowana i pojawi się na rynku, nie powinno być problemów, ponieważ przy jej produkcji stosowane są inne technologie niż w przypadku szczepionki przeciw grypie, gdzie technologia jest tradycyjna i namnożenie antygenu do szczepionki stanowi wielką trudność i jednocześnie ograniczenie.

Jak podkreślił, w pracach nad szczepionką ważne jest, aby wybrać jako antygeny takie konserwatywne części drobnoustroju, które się nie zmieniają. Wówczas, nawet jeśli wirus nieco zmutuje, to szczepionka będzie nadal skuteczna.

Prof. Szenborn dodał, że wirus ten aktualnie zmienia się nieco na innej zasadzie niż wirusy grypy. Wyjaśnił, że koronawirus to jednociowy wirus RNA. Wirusy te charakteryzują się tym, że jeśli powstają z nich wirusy potomne to każdy jest nieco inny od poprzedniego. – Tak na szybko nie można wiarygodnie ocenić znaczenia tych zmian poza geograficznym określeniem wirusa pierwotnego i z niego potomnych. Pamiętam pod koniec wakacji, we wrześniu, wielu naukowców mówiło, że wirus teraz jest już mniej zjadliwy, tylko łatwiej zakaża. Rzeczywistość szybko zweryfikowała niedostateczne podstawy tej hipotezy – mówił.

– Tak naprawdę w Polsce dopiero teraz doświadczamy +okropności wojny+ z wirusem. Efekt skali, czyli nawet mały procent ciężko chorych, przy jednoczesnym i powszechnym występowaniu zakażeń może prowadzić do niewydolności systemu medycznego. Nośmy więc maseczki także jako znak solidarności z medykami! Dlatego, że w codziennej pracy na ryzyko narażamy nasze zdrowie i nierzadko także życie” – zaapelował. (PAP)

Nauka w Polsce, Agata Tomczyńska

Zakażeni koronawirusem są najbardziej zakaźni przed wystąpieniem ewentualnych objawów

U zakażonej osoby największa gęstość koronawirusa SARS-CoV-2 występuje jeszcze przed pojawieniem się pierwszych objawów, dlatego właśnie wtedy takie osoby są najbardziej zakaźne – ostrzega prezes Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych prof. Robert Flisiak

Zdecydowana większość ludzi zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2, aż ponad 80 proc., przechodzi infekcję bez poważniejszych objawów lub w ogóle nie są one odczuwane.

– Największa gęstość wirusa u zakażonej osoby występuje jeszcze przed pojawieniem się objawów, toteż w tym okresie osoby takie są najbardziej zakaźne. To jest największa przyczyna tak szybkiego szerzenia się tej epidemii w sposób trudny do kontrolowania. Bo nie jesteśmy w stanie kontrolować ludzi, którzy nie mają jeszcze objawów zakażenia, czyli wtedy, gdy jest największa zakaźność. A gdy objawy się pojawią, mamy już spadek ryzyka zakaźności – tłumaczy prezes Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych prof. Robert Flisiak.

Specjalista, który jest kierownikiem Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, mówił o tym podczas wirtualnej konferencji prasowej. Przyznał, że jest to zakażenie samoograniczające się. – Jeśli w samym organizmie człowiek lub wokół niego nie ma okoliczności sprzyjających rozwinięciu się powikłań, to zakażenie powinno się skończyć po kilku dniach. I tak się dzieje u zdecydowanej większości osób – dodał.

Zanim jednak do tego dojdzie ludzie zakażeni mogą szybko rozprzestrzenić infekcję na innych, szczególnie wtedy, gdy nie są przestrzegane zasady profilaktyki, takie jak noszenie maseczek, zachowanie odpowiedniego dystansu oraz higiena i dezynfekcja rąk. Wynika to ze specyficznego patomechanizmu zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2.

– W pierwszym etapie dochodzi do ataku na komórki błony śluzowej nabłonka dróg oddechowych. Wirus namnaża się i zajmuje sąsiednie komórki. Ta faza trwa zwykle około tygodnia, czasami nawet krócej – powiedział prof. Robert Flisiak.

W drugim stadium dochodzi do zajęcia pneumocytów, komórek nabłonka oddechowego w pęcherzykach płucnych. Reaguje wtedy układ odpornościowy. Następuje aktywacja tzw. komórek immunokompetentnych, głównie limfocytów, monocytów, neutrofilów i makrofagów. Uruchamiana jest produkcja różnych cytokin (białek wpływających na rozwój komórek biorących udział w odpowiedzi odpornościowej oraz komórek hemopoetycznych), przede wszystkim cytokin prozapalnych, takich jak interleukina-1 i interleukina-6.

– Uwolnienie dużej ilości tych substancji wywołuje tzw. burzę cytokinową, odpowiedzialną za to, co się dzieje zarówno w drogach oddechowych, jak i w śródbłonku naczyń. Dochodzi do nasilenia zmian zapalnych, zgrubienia tkanki śródmiąższowej, zwiększa się przepuszczalność śródbłonka naczyń, co z kolei skutkuje obrzękiem płuc – wyjaśniał prezes Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych.

Ostrzegł, że w tym okresie może się rozwijać wiele powikłań. – Przy nasileniu zapalenia dochodzi do aktywacji układu krzepnięcia i duże jest ryzyko zmian zakrzepowozatorowych dotyczących płuc, jak i innych narządów. I to jest największe zagrożenie – podkreślił.

W pierwszym tygodniu zakażenia najbardziej aktywny jest replikujący się wirus. Dopiero po siódmej dobie znacząco spada wirus, czyli ilość wirusa w śluzie drzewa oskrzelowego.

– W dziesiątej dobie już prawie nie stwierdza się cząstek wirusa. Zanim całkowicie one znikną znajdują się jeszcze w formie uniemożliwiającej im replikację, bo są to fragmenty rozpadniętego wirionu (pojedynczej cząstki wirusa). Jedynie do piątego, siódmego dnia można mówić o zakaźności – tłumaczy prof. Robert Flisiak.

Specjalista zwrócił też uwagę, że nie ma potrzeby badań zakaźności chorego, ponieważ cząstki wirusa wykrywane testami genetycznymi PCR, mogą występować jeszcze przez 2-3 tygodnie, czasami nawet przez miesiąc.

– To jednak nie znaczy, że pacjent jest zakaźny. Przestaje być zakaźny po kilku, najpóźniej po dziesięciu dniach. Wyjątkiem są pacjenci z dużym niedoborem odporności, u których mogą znajdować się kompletne wiriony do 20. dnia – zaznaczył prof. Robert Flisiak. (PAP)

Nauka w Polsce, Zbigniew Wojtasiński

Epidemia zacznie wygasać, gdy 60 proc. społeczeństwa nabierze odporności

Przyjmuje się, że gdy grupa około 60 proc. społeczeństwa nabierze odporności, czy to w sposób naturalny, przez wcześniejszy kontakt z wirusem, czy przez zaszczepienie, to będzie można mówić o tym, że epidemia wygasa w sposób kontrolowany – ocenił we wtorek prof. Robert Flisiak.

Komentując doniesienia o szczepionce opracowanej przez koncern farmaceutyczny Pfizer we współpracy z niemiecką firmą biotechnologiczną

BioNTech SE, prezes Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych prof. Robert Flisiak wskazał w Polsat News, że zapewne pierwszymi, którzy otrzymają tę szczepionkę poza badaniami klinicznymi będą obywatele Stanów Zjednoczonych. Ma to nastąpić, według dostępnych informacji, jeszcze w tym roku.

Natomiast – mówił – biorąc pod uwagę kontrakty i uwarunkowania, o których mówił premier Mateusz Morawiecki, to możemy się spodziewać, że pierwsi Polacy otrzymają szczepionki w pierwszym

kwartale następnego roku – . Flisiak dodał, że z pewnością ta ilość w pierwszym rzucie będzie ograniczona i przypadnie ona w pierwszej kolejności personelowi medycznemu i osobom w podeszłym wieku.

– Tradycyjnie przyjmuje się, że gdy grupa około 60 proc. społeczeństwa nabierze odporności, czy to w sposób naturalny, przez wcześniejszy kontakt z wirusem, czy przez zaszczepienie, to będzie można śmiało mówić o tym, że epidemia wygasa w sposób kontrolowany – podkreślił.

Premier Mateusz Morawiecki poinformował podczas

poniedziałkowej konferencji prasowej, że w środę planowane jest podpisanie umowy z firmami Pfizer i BioNTech SE na dostawę szczepionek na koronawirusa.

Amerykański koncern farmaceutyczny Pfizer podał w poniedziałek, że szczepionka przeciwko COVID-19, stworzona przez niego we współpracy z niemiecką firmą biotechnologiczną BioNTech SE, ma ponad 90 proc. skuteczności. Firma ogłosiła, że w 2021 r. może wyprodukować do 1,3 mld dawek substancji. (PAP)

Nauka w Polsce, Dorota Stelmaszczyk

AKTUALNOŚCI Z FORTU III W POMIECHÓWKU

W cyklu Aktualności z Fortu III w Pomiechówku publikujemy kolejne wiadomości o najnowszych wydarzeniach i odkryciach związanych z Fortem III w Pomiechówku. Przypominamy, że Fort III w Pomiechówku był w czasie II wojny światowej najstraszniejszą gestapowską katownią na Mazowszu. Fundacja dba o upamiętnienie tego zapomnianego miejsca, oraz pracuje nad utwaleniem losów więźniów. Zapraszamy na stronę www.forttrzecipomiechówek.org oraz do lektury poniższych wiadomości.

Najmłodszy, nienarodzony jeszcze więzień

Podczas jednego z ostatnich spotkań historycznych na Forcie III w Pomiechówku przedstawiciele Fundacji odbyli długą rozmowę z panią Sabina Bigdą. Opowiedziała niesamowitą historię.

Rodzice pani Sabiny – Bolesław i Zofia Pokrzywnicy zostali aresztowani przez gestapo w czasie żniw 1943 r. w Kucicach (powiat płoński), za posiadanie radia i broni. Pani Zofia była wówczas w 5 miesiącu ciąży z panią Sabina. Pani Zofia trafiła do celi, gdzie przetrzymywane były same kobiety. Zapamiętała ją jako loch – przepełniony, ciemny i zimny i pełen wilgoci. Wszystkie kobiety spały bezpośrednio na ziemi, w błocie, załatwiały się w celi do wiadra, które zawsze było przepełnione. Wszystkie miały ogolone głowy z powodu strasznych ilości wszy. Pani Zofia widywała męża tylko przypadkowo i ukradkiem. Pracowała w więziennej kuchni, więc przemycała dla niego czasem obierki z ziemniaków. Niestety pan Bolesław zachorował na dezynтеріę i nie chciał nic jeść. Obierki zjadali inni więźniowie – z reguły najczęściej pobici.

Bardzo mocno utkwilo w pamięci pani Zofii, że więźniowie zmuszani byli przez wachmanów do bicia innych więźniów. Byli wieszani za związane z tyłu ręce i jak wachman

zmęczył się biciem – rozkazywał kontynuować innemu więźniowi. Jak więzień nie bił wystarczająco mocno, sam trafiał na miejsce bicia. Więźniowie, którzy nie sięgali nogami ziemi, mieli powyrywane ręce ze stawów i potem nie mogli samodzielnie jeść. Karmili ich inni więźniowie.

Pani Zofia została zwolniona z Fortu po około 6 tygodniach (cięża była już widoczna). Wyczerpana i głodna ledwie szła. Błądziła szukając drogi do domu, czasami na kolanach. O śmierci męża Bolesława dowiedziała się już po urodzeniu pani Sabiny. Była przekonana, że mąż został zamordowany w Forcie III.

Już po spotkaniu z panią Sabina Fundacja otrzymała od Archiwum IPN informację, że pan Bolesław nie został zamordowany w Forcie III w Pomiechówku. Zgodnie z dokumentacją gestapo został skierowany

do KL Auschwitz, do którego jednak nie dotarł. Zmarł w szpitalu więziennym w Warszawie, w dniu 25.12.1943 r.

Córka innego więźnia Fortu powiedziała kiedyś, że informacja od

dacie śmierci ojca była dla niej bardzo ważna. Bez znajomości tej daty – to było jakby ojciec umierał każdego dnia. Pani Sabina już zna datę śmierci swojego taty.

Bracia Jędraszko

W ostatnich Aktualnościach wspominaliśmy członków ZWZ/AK aresztowanych w Nasielsku w dniu 8 kwietnia 1943 r. i prezentowaliśmy wspomnienia, przedwojenne zdjęcia rodzinne. Warto wspomnieć jeszcze pana Stanisława Jędraszko z Nasielska oraz jego braci. Urodził się we wsi Boby w powiecie makowskim. Ukończył Szkołę Techniczną Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej w Warszawie i był maszynistą. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. podjął pracę w Spółdzielni Rolniczo – Handlowej „Rolnik” w Nasielsku, którą zreorganizował i rozwinął, od 1939 r. obejmując funkcję jej dyrektora. Działal w ruchu oporu pod pseudonimem „Ares” i „Rolnik”. Zamordowany został wraz z innymi towarzyszami broni w dniu 31 maja 1943 r. w Forcie III w Pomiechówku. Bratem pana Stanisława był Roman Jędraszko – major Wojska Polskiego. Służył m.in. w jednostce saperów w Kazuniu. Został aresztowany i wywieziony do Kozielska a potem zamordowany w Katyniu. Pośmiertnie awansowany do stopnia podpułkownika.

Wojnę przeżył tylko ostatni z braci Jędraszko – Czesław. Był filologiem klasycznym, współzałożycielem i dyrektorem liceum im. Bolesława Prusa w Warszawie.

Stanisław Jędraszko

Na zdjęciu – pani Sabina Bigda

Nowe, nieznane napisy na ścianach

Mamy też sensacyjne doniesienia. Jak wiadomo, nie do wszystkich cel więzienia gestapo w budynku koszar Fortu III w Pomiechówku był dostęp, z uwagi na trwale wzniesione ściany działowe (już po wojnie).

Kilka cel było nieogłędanych od wielu lat. I oto Agencja Mienia Wojskowego (właściciel Fortu) dokonała wyburzenia ścian działowych. Ukazały się zupełnie dotąd nieznane i niebadane napisy, wyrzeźbione przez więźniów na ścianach cel, innych niż znana cela śmierci.

Obok przykładowe. Teraz czas na rozszyfrowanie wszystkich, zidentyfikowanie i przekazywanie informacji rodzinom więźniów.

Więcej informacji o zidentyfikowanych więźniach znajduje się w Bazie Więźniów na stronie www Fundacji. Baza powstaje we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej.

Zachęcamy do spojrzenia do Bazy, sprawdzenia czy znajdują się w niej znane Państwu osoby a w razie posiadania jakichkolwiek informacji o więźniach Fortu III w Pomiechówku – uzupełnienie danych lub skontaktowanie się bezpośrednio z Fundacją. Dane w zaproszeniu poniżej.

Zdjęcia napisów wyrzeźbione przez więźniów: Zyblewski, Hrehorowicz, Raczkowski, Bomert

ZAPROSZENIE

Fundacja
Fort III
Pomiechówek

Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Fundacja Fort III Pomiechówek realizują projekt pod nazwą: „Zachowajmy w pamięci Fort III w Pomiechówku”. Fort III w Pomiechówku był w czasie II wojny światowej najstraszniejszą niemiecką katownią gestapo na Mazowszu.

Jeśli:

- posiadasz jakiegokolwiek informacje lub pamiątki dotyczące Fortu,
- ktoś z Twojej rodziny był więźniem Fortu lub posiadasz informacje o innych więźniach,
- chciałbyś odwiedzić Fort III, poznać jego historię i architekturę,
- chcesz sprawdzić kto był więźniem Fortu,
- chciałbyś dowiedzieć się więcej o bieżących wydarzeniach związanych z Fortem.

Skontaktuj się z nami:

- strona internetowa www.forttrzecipomiechówek.org,
- profil Fundacji na FB: <https://www.facebook.com/fundacjaforttrzecipomiechówek>
- mail: fundacja@forttrzecipomiechówek.org
- telefon: +48 22 828 08 94

Razem nie dopuścimy aby po więźniach Fortu zostały tylko napisy wyrzeźbione przez nich na ścianach celi śmierci.

Pomóżcie nam ocalić o Nich pamięć.

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Obrony Narodowej

MAZOWIECKA KRONIKA KRYMINALNA

9 listopada

LEGIONOWO. Złodziejski duet w rękach policjantów

W ubiegły czwartek dyżurny Komendy Powiatowej Policji w Legionowie otrzymał zgłoszenie o kradzieży w jednej z drogerii na terenie miasta. Natychmiast na miejsce został skierowany policyjny patrol. Z relacji pracownika ochrony wynikało, że kobieta i mężczyzna ukradli perfumy wartości blisko 680 złotych. Po przekroczeniu linii kas nie płacąc za towar, zostali ujęci przez ochroniarza i przekazani funkcjonariuszom. Policjanci wylegitymowali parę. Mężczyzna chcąc uniknąć odpowiedzialności za kradzież podał mundurowym dane brata. Jednak policjanci w toku dalszych czynności służbowych zweryfikowali dane i ustalili prawdziwą tożsamość mężczyzny. 38-latką i 34-latek zostali zatrzymani i trafili do policyjnego aresztu. Zebrany materiał dowodowy pozwolił na przedstawienie parze zarzutów. Oboje odpowiadają za kradzież w warunkach recydywy. Dodatkowo mężczyzna odpowie za wprowadzenie w błąd policjantów co do swojej tożsamości.

NASIELSK.

(pow. nowodworski)

Dzielnicy i funkcjonariusz CSP w Legionowie zatrzymali sprawców kradzieży z włamaniem

W weekend nasielscy funkcjonariusze ustalili i zatrzymali mężczyznę podejrzanego o kradzież z włamaniem do jednej z hurtowni na terenie Nasielska. W ręce policjantów wpadł też drugi sprawca. Mężczyźni usłyszeli już zarzuty. Przyznali się do ich popełnienia. Teraz grozi im kara do 10 lat pozbawienia wolności. W sobotę policjanci z Nasielska otrzymali zgłoszenie o nocnej kradzieży z włamaniem do jednego z magazynów na terenie Nasielska. Łupem sprawców były między innymi pasze, karmy i odżywki dla zwierząt, a także butle gazowe i monitor. Pokrzywdzony wycenił straty na kwotę 6000 złotych.

Wyjaśnieniem sprawy zajął się m.in. dzielnicowy z Komisarzatu Policji w Nasielsku, wspólnie z policjantem delegowanym z CSP w Legionowie. Prowadząc czynności, wnikliwie analizowali każdy szczegół zdarzenia. Funkcjonariusze trafnie wytypowali osobę mogącą mieć związek z włamaniem. Jeszcze tego samego dnia zatrzymali podejrzanego 18- latka z Nasielska. W trakcie dalszych czynności mundurowi zatrzymali też drugiego sprawcę, 18- letniego nasielszczanina. Odzyskali również skradzione mienie. Zatrzymani zostali już przesłuchani przez śledczych z Komisarzatu Policji w Nasielsku oraz usłyszeli zarzuty kradzieży z włamaniem. Mężczyźni przyznali się do zarzucanych im czynów. Każdemu z nich grozi teraz kara do 10 lat pozbawienia wolności.

10 listopada

STARA DĄBROWA.

(gm. Leoncin, pow. nowodworski)

Pijany rowerzysta

W poniedziałek policjanci wydziału ruchu drogowego z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim na terenie gminy Leoncin podjęli interwencję wobec rowerzysty. Chwiejna jazda mężczyzny po drodze publicznej wzbudziła podejrzenia mundurowych, co do jego stanu trzeźwości. Podczas wykonywanych czynności policjanci od razu wyczuli od kierującego rowerem silną woń alkoholu. Przeprowadzone badanie wykazało, że 68- latek ze Starej Dąbrowy w wydychanym powietrzu ma aż 1,74 promila alkoholu. Funkcjonariusze zakazali mężczyźnie dalszej jazdy. Został on również ukarany mandatem w wysokości 500 zł.

LEGIONOWO.**Marihuanę ukrył w dłoni**

Policjanci legionowskiej komendy otrzymali zgłoszenie o zakłócaniu ciszy nocnej w jednym z bloków. Według zgłaszającego w jednym z mieszkań lokatorzy zachowywali się głośno, co nie pozwalało na sen innym mieszkańcom budynku. Funkcjonariusze udali się na miejsce. W mieszkaniu zastali kobietę i dwóch mężczyzn. W toku czynności służbowych mundurowi w dłoni jednego z mężczyzn obecnych w mieszkaniu ujawnili fiolkę oraz susz koloru brunatnego. Dalsze czynności funkcjonariuszy potwierdziły, że znaleziony susz to marihuana. 18-latek z uwagi na popełnione przestępstwo z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii został zatrzymany i trafił do policyjnej celi. Mieszkaniec powiatu legionowskiego już usłyszał zarzuty posiadania środków odurzających za co może mu grozić kara do 3 lat pozbawienia wolności.

ZAKROCZYM. (pow. nowodworski)**Znęcał się nad 32-latką**

Nowodworska prokuratura zastosowała dozór policji połączony ze środkami zapobiegawczymi w postaci zakazu zbliżania i kontaktowania się oraz nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu z pokrzywdzoną, wobec 41- letniego mieszkańca powiatu siedleckiego, podejrzanego o znęcanie się w miejscowości Zakroczym nad swoją 32- letnią konkubiną. Grozi mu do 5 lat pozbawienia wolności.

11 listopada

NOWY DWÓR MAZOWIECKI.**Kierowała po użyciu alkoholu i bez prawa jazdy**

W nocy z wtorku na środę o godz. 3 rano policjanci wydziału ruchu drogowego z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim na ul. Morawicza podjęli kontrolę drogową osobowego peugeota. Kierującą autem była 32- letnia mieszkanka Warszawy. Mundurowi wyczuli woń alkoholu od siedzącej za kierownicą kobiety. Badanie alcosensorem wskazało, iż znajduje się ona w stanie po użyciu alkoholu. W wydychanym powietrzu miała 0,46 promila alkoholu. Ponadto podczas prowadzonych czynności policjanci ustalili, że 32-latką w ogóle nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami. W związku z powyższym funkcjonariusze nałożyli na kobietę mandat w wysokości 500 zł. Odpowie ona również za popełnione wykroczenie.

NOWY DWÓR MAZOWIECKI.**Zatrzymany na kradzieży perfum**

Załoga ruchu drogowego z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim interweniowała w jednej z miejscowych drogerii, gdzie doszło do kradzieży perfum.

Aby zweryfikować otrzymaną informację policjanci rozpytali pracownika ochrony i personel sklepu. Z ich wyjaśnień wynikało, że mieszkaniec Nowego Dworu Mazowieckiego wziął z półki kilka flakonów markowych perfum i chciał opuścić sklep nie płacąc za towar. Całą sytuację obserwował pracownik ochrony, który ujął 41- latka zanim ten zdążył uciec. Od razu też o całej sytuacji powiadomiono policję. Łączna wartość asortymentu wyniosła prawie 1000 złotych. Mundurowi zatrzymali 41- latka i przewieźli do nowodworskiej komendy. Mężczyzna usłyszał zarzuty w tej sprawie. Zgodnie z kodeksem karnym za kradzież grozi mu teraz do 5 lat więzienia.

12 listopada

NOWY DWÓR MAZOWIECKI.**Policjanci zrealizowali 3 nakazy doprowadzenia**

Funkcjonariusze zespołu patrolowo- interwencyjnego z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim ujawnili na terenie miasta trzech poszukiwanych mężczyzn. Pierwszy z nich, 22- letni mieszkaniec Nowego Dworu Mazowieckiego miał do odbycia karę 8 dni pozbawienia wolności. Po wpłaceniu zastępczej kary w postaci grzywny został przez mundurowych zwolniony. Kolejny, 29- letni nowodworzanin został zatrzymany przez policjantów, w związku z nakazem doprowadzenia i odbycia kary 10 miesięcy pozbawienia wolności. Trafił do jednostki penitencjarnej. Trzeci z mężczyzn, 69- letni mieszkaniec Nowego Dworu Mazowieckiego miał do odbycia karę 6 dni aresztu. Po wpłaceniu zastępczej kary w postaci grzywny został zwolniony.

UL.WARSZAWSKA/LEGIONOWO.**Mając 2 promile spowodowała kolizję**

12 listopada przed godziną 16:00 policjanci otrzymali zgłoszenie o kolizji drogowej. Do zdarzenia doszło w Legionowie na ul. Warszawskiej, gdzie kierująca oplem wjechała w tył prawidłowo jadącego przed nią Audi. Policjanci zostali wezwani na miejsce, bo od kobiety czuć było alkohol. Mundurowi przeprowadzili badanie trzeźwości, które wykazało blisko 2 promile alkoholu w organizmie 44-latki. Wkrótce kobieta usłyszy zarzut kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, za co kodeks karny przewiduje karę do 2 lat pozbawienia wolności. Na szczęście nikt nie ucierpiał podczas zdarzenia.

UL.WYSZKOWSKA/PUŁTUSK.**O 72km/h za szybko**

Kilka dni temu funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego zatrzymali prawo jazdy za jazdę powyżej 50 km/h w terenie zabudowanym. Do przekraczania prędkości doszło w Pułtusku na ul. Wyszowskiej, gdzie kierowca jechał o 72 km/h za szybko. 31-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego stracił uprawnienia na okres trzech miesięcy.

13 listopada

PUŁTUSK. 17-latek zatrzymany z narkotykami

Kilka minut po północy podczas patrolowania miasta, funkcjonariusze Wydziału Prewencji pułtuskiej komendy zauważyli młodego mężczyznę, który szedł chodnikiem bez zasłoniętych ust i nosa, ponadto spożywał alkohol w miejscu publicznym. Podczas legitymowania przez policjantów, 17 – latek nerwowo się zachowywał. Po chwili okazało się, co było tego powodem. To nie sam fakt, braku maseczki, czy spożywania piwa. Mieszkaniec powiatu makowskiego posiadał przy sobie ponad dwa gramy suszu roślinnego w postaci marihuany. Za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym oraz niestosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa nałożony został na mężczyznę mandat karny. Dodatkowo 17-latek został zatrzymany do sprawy, a marihuana zabezpieczona. Za posiadanie narkotyków grozi kara do 3 lat pozbawienia wolności.

CZOSNÓW. (pow. nowodworski)**71-latek znęcał się nad bliskimi**

Sąd rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim na wniosek nowodworskiej prokuratury zastosował tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy wobec 71- latka z Czosnowa, podejrzanego o znęcanie się nad osobami najbliższymi. Grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności.

KPP Nowy Dwór Maz.,
KPP Legionowo, KPP Pułtusk

Pałacowy Catering

Zadzwoń i zamów
tel. 883 324 344
+48 22 782 54 89

Pakiet Pałacowy **80 zł/os.**
Pakiet Królewski **120 zł/os.**

- przystawki
- finger food
- dania ciepłe
- desery

oferujemy również catering
z obsługą i z zastawą

**DOWOZIMY
ZAPRASZAMY**

www.palacjablonna.pan

Znajdź nas na
facebook

środa

18 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:15 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 06:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 06:50 Spisz się rolniku - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Rodzinny ekspres - Wyciągnij rękę do 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Kasta - Spacer - serial paradokumentalny TVP 09:20 Ranczo - serial 10:20 Komisarz Alex - serial 11:05 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Natura w Jedyńce SERIAL OBYCZAJOWY 14:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? 18:00 Klan - telenowela TVP 18:30 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Piłka nożna - Liga Narodów Polska - Holandia 22:55 Historia bez tajemnic 24:00 Ludzie i bogowie - 00:55 Oddaj mi dziecko	05:20 Cafe piosenka - Michał Masłoń - talk-show 05:50 Doktor z alpejskiej wioski - serial, prod. Niemcy, 2019 06:45 Pielgrzymie święto - Sukkot - reportaż 07:10 Spisz się jak na rolników przysłało! - magazyn rolniczy 07:20 Familiada - teleturniej 07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:50 Pytanie na śniadanie 11:15 Spisz się rolniku - felieton 11:25 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 11:55 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:00 Uzdrowisko - teleturniej 13:35 Uzdrowisko - telenowela TVP 14:15 Dla niesłyszanych - M jak miłość - serial TVP SERIAL OBYCZAJOWY 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Wiegien miłości 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Va Banque - teleturniej 19:00 Uzdrowisko 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:40 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale 20:55 Na dobre i na złe - serial TVP 21:55 Na sygnale - serial fabularny zwanym TVP 22:35 Kino relaks - Hiszpański temperament - komedia 00:25 Terror w podziemiach - serial, prod. Dania	05:15 Uwaga! - magazyn 05:35 Mango - telezakupy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:50 Doradca smaku 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda 12:30 Rozwody 13:30 Szpital - program obyczajowy 14:25 Detektywi - program kryminalny 15:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:00 Szpital - program obyczajowy 17:00 Rozwody 18:00 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:50 Raport smogowy 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Millionerzy 21:30 Top Model 23:00 Po zachodzie słońca - film sensacyjny, prod. USA, 2004, reż. Brett Ratner, wyk. Pierce Brosnan, Salma Hayek, Woody Harrelson, Don Cheadle, Naomie Harris, Chris Penn, Dolby 01:05 Superwizjer - magazyn reporterów 01:40 Uwaga! - magazyn prod. Polska 02:00 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze Bohaterami serialu są dwa zespoły policyjnych detektywów, a także szef i pozostali policjanci wydziału kryminalnego, technicy policyjni i ich stali informatorzy. 12:40 Dzień, który zmienił moje życie 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość Wydarzeń 20:05 Nasz Nowy Dom KOMEDIA 21:05 To nie tak jak myślisz kotku Wielowątkowa historia uwikłanych w niespodziewany spłot wydarzeń uczestników zjazdu lekarzy, który odbywa się w ekskluzywnym hotelu nad morzem. Lawina wydarzeń wciąga po kolei wszystkich bohaterów, a swoista „parada oszustów” wydaje się nie mieć końca. 23:35 Złap mnie, jeśli potrafisz 02:35 Tajemnice losu 05:00 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:45 Telezakupy TV Okazje	06:55 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial 08:00 Informacje kulturalne 08:30 Niedziela z... Alicją Węgorzewską 09:25 Spokój - film TVP 11:00 Rycerze i rabusie - serial TVP 12:50 Trampkarze - film dokumentalny 13:30 Księga Przestrzeni - Urzędzi miasto 14:00 Urzędzi po sztukę 14:15 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska 14:45 Chopin i Paderewski w Guildhall - reportaż 15:05 Koncert na Wawelu - I. J. Paderewski 15:50 Jańcio Wodnik - film obyczajowy 17:35 Co dalej? 18:00 Urodzeni artyści 18:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 19:00 Tajny agent - dramat DRAMAT 20:00 Na wschód od Hollywood - Djam - dramat, prod. Francja, 2017 21:40 Więcej niż fikcja - Marcel Duchamp 23:20 Co dalej? - program publicystyczny 23:40 Jazz - Avishai Cohen's New York Division na festiwalu Jazz a Vienne 00:50 Informacje kulturalne 01:25 Lekkie obyczaje - Nasza młodsza siostra - film obyczajowy, prod. Japonia, 2015 03:35 Kino nocne - Zabić Sekala - dramat obyczajowy	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny 07:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fantasy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial SERIAL OBYCZAJOWY 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Zasy oszczędzanie: Pozostawieni 22:25 Znaki Po śmierci żony pastor Graham Hess zrywa z Kościołem. Pewnego dnia na polu kukurydzy tuż obok rodzinnej farmy znajduje tajemniczy symbol. 00:20 Hostel 2 02:10 Castle 03:00 Taki jest świat - program informacyjny 03:55 Na jedwabnym szlaku 04:35 Z archiwum policji	04:30 Mango telezakupy 06:05 Wiza na miłość 07:05 19 + - obyczajowy 07:35 Szkoła 08:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:45 Szpital - program obyczajowy 12:45 Sąd rodzinny - program sądowy 13:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Brzydula - serial, Polska 16:15 Szkoła 17:15 19 + - obyczajowy 17:45 Zakochani po uszy - serial 18:15 Idealna niania - program obyczajowy 19:00 19 + - obyczajowy 19:30 Zakochani po uszy - serial 20:00 Brzydula - serial, Polska 20:30 Hotel Paradise FILM PRZYGODOWY 21:30 Nie wszystko złoto, co się świeci - film przygodowy, USA, 2008, reż. Andy Tennant, wyk. Kate Hudson, Matthew McConaughey, Donald Sutherland, Alexis Dziena, Ewen Bremner, Ray Winstone 23:55 American Pie II - film komedia, USA, 2001, reż. James B. Rogers, wyk. Jason Biggs, Shannon Elizabeth, Alyson Hannigan, Chris Klein, Thomas Ian Nicholas, Natasha Lyonne, Tara Reid, Seann William Scott, Mena Suvari 02:10 Noc magii - program ezoteryczny	TV Trwam 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Świat na wyciągnięcie ręki. Podróż na Polinezję 11:20 Kolory Świętości 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Na przekór ciemności 13:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze 14:30 Cena nadziei 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Galilejczyk - prezentuje Keith Garner 17:00 Po stronie prawdy 17:30 Okiem kamery 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

czwartek

19 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 06:00 Elif - serial, prod. Turcja 06:50 Spisz się rolniku - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Coś dla Ciebie 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Kasta - W obronie brata 09:20 Ranczo - serial 10:20 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 11:05 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Fiordy norweskie - życie w półmroku - film SERIAL OBYCZAJOWY 14:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:25 Jaka to melodia? 18:00 Klan - telenowela TVP 18:30 Kasta - Przełożony 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka 20:55 Ojciec Mateusz - serial 21:40 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:05 Motel Polska 23:35 Magazyn kryminalny 997 - magazyn	04:45 Cafe piosenka 05:45 Doktor z alpejskiej wioski - serial 06:40 Operacja Zdrowie! 07:10 Spiszmy się jak na rolników przystało! - magazyn rolniczy 07:20 Familiada - teleturniej 07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:50 Pytanie na śniadanie 11:15 Spisz się rolniku 11:25 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 11:55 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:00 Va Banque - teleturniej 13:35 Uzdrowisko 14:10 Na dobre i na złe - serial TVP 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 17:10 Więzien miłości - serial obyczajowy 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Va Banque - teleturniej 19:00 Uzdrowisko 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 20:40 Filmowe czwartki - Wiesław Kot - felieton 20:45 Filmowe czwartki - Francuska suita - dramat wojenny 22:45 Milenium: Dziewczyna, która igrała z ogniem - dramat 01:05 Miłość od pierwszego dziecka - komedia kryminalna 02:45 Bez tożsamości - serial, prod. Hiszpania, 2016	05:15 Uwaga! - magazyn 05:35 Mango - telezakupy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:50 Doradca smaku 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:30 Rozwody 13:30 Szpital - program obyczajowy 14:25 Detektywi 15:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:00 Szpital - program obyczajowy 17:00 Rozwody 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial PROGRAM ROZRYWKOWY 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:30 Dlaczego nie! - film komedia, Polska, 2007, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Anna Cieslak, Maciej Kałosiński, Małgorzata Kożuchowska, Tomasz Kot, Anna Przybylska 00:45 Tunel - film katastroficzny, prod. USA, 1996, reż. Rob Cohen, wyk. Sylvester Stallone, Amy Brenneman, Viggo Mortensen, Dan Hedaya, Jay O. SandersClaire Bloom 03:10 Uwaga! - magazyn 03:30 Noc magii	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:40 Dzień, który zmienił moje życie 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn prod. Polska 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - magazyn 21:05 Przyjaciółki FILM OBYCZAJOWY 22:05 Moja dziewczyna wychodzi za mąż - Życie Toma to sielanka: jest seksowny, odniósł sukces, ma szczęście do kobiet i wie, że w każdej sytuacji może polegać na Hannah - swojej najlepszej przyjaciółce i jedynej stałej rzeczy w jego życiu. 00:15 Juno - Juno jest pewną siebie i zaskakująco rezolutną jak na swój wiek dziewczyną. Pewnego popołudnia, kierując się impulsem, postanawia przeżyć swój pierwszy raz z kolegą. 02:30 Tajemnice losu 05:00 Disco Gramy - program rozrywkowy	07:00 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial, prod. Wielka Brytania 08:00 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:25 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska 09:00 Jańcio Wodnik - film obyczajowy 11:00 Rycerze i rabusie - serial TVP 12:50 Vive le Cinematograph! 13:35 Rok 2020 14:05 Trzeci punkt widzenia 14:50 Czerwona dusza 16:05 Zazie w metrze - film 17:45 Co dalej? - program publicystyczny 18:05 Polska. Siła obrazu 18:20 Którędy po sztukę - Maurycy Gottlieb 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Tajny agent - dramat 20:00 Tego się nie wytnie 21:25 Czwartkowy klub filmowy FILM OBYCZAJOWY 21:30 Czwartkowy klub filmowy - Mechaniczna pomarańcza - film prod. Wielka Brytania, USA, 1971, reż. Stanley Kubrick 23:55 Tego się nie wytnie 00:20 Scena muzyczna - Boarte Piano Trio - koncert 01:15 Informacje kulturalne - informator kulturalny prod. Polska 01:40 Na wshchod - Djam - dramat 03:20 Kino nocne - Na moich ustach - film prod. Francja	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny 07:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy Serial opowiadający o dwóch przyjaciół z dzieciństwa Wojtku i Ryszardzie (Marek Krupski i Ireneusz Dydiński), którzy wychowali się w domu dziecka, a po latach postanowili otworzyć warsztat samochodowy. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fantasy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Rodzinny interes SERIAL OBYCZAJOWY 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 20:00 Złe mamuśki - Trzy przepracowane i niedoceniane matki porzucają swoje obowiązki, by doświadczyć od dawna upragnionej wolności. 22:00 Wygrane marzenia 00:05 21 - film obyczajowy 02:25 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 03:25 Taki jest świat - program informacyjny 04:05 Zarchiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Nash Bridges - serial sensacyjny	04:30 Mango telezakupy 06:05 Wiza na miłość 07:05 19 + - obyczajowy 07:35 Szkoła 08:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:45 Szpital - program obyczajowy 12:45 Sąd rodzinny - program sądowy 13:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:45 Ukryta prawda 15:45 Brzydula - serial, Polska 16:15 Szkoła 17:15 19 + - obyczajowy 17:45 Zakochani - serial 18:15 Idealna niania - program obyczajowy 19:00 19 + - obyczajowy 19:30 Zakochani - serial 20:00 Brzydula - serial, Polska 20:30 Hotel Paradise FILM SENSACYJNY 21:30 Fokus - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Will Smith, Margot Robbie, Adrian Martinez, Gerald McRaney, Rodrigo Santoro 23:45 Szybcy i wściekli VII - film sensacyjny, USA, Japonia, 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jason Statham, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster, Tyrese Gibson, Dwayne Johnson, Kurt Russell, Gal Gadot, Djimon Hounsou 02:40 Noc magii	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Sędzia Judy 10:25 Sekrety Sądów 11:25 Pamiętniki z wakacji 12:25 Wspaniali ludzie 12:55 Wzór 13:55 Kobra - oddział specjalny 14:55 STOP Drogówka 15:55 Kobra - oddział specjalny 17:00 Nowe Sekrety Sądów 18:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Święty 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokonane 19:25 Święty na życie dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

piątek

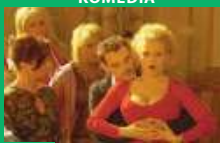
20 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:15 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 06:05 Elif - serial, prod. Turcja 06:50 Spisz się rolniku 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:35 Rwanda 2020 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 11:25 Kasta - serial paradokumentalny TVP 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Podniebni akrobaci, prod. Niemcy, 2017 SERIAL OBYCZAJOWY 14:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? 18:00 Skoki Narciarskie 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka 21:00 Transcendencja - film science fiction 23:05 Zadanie specjalne - film akcji 00:45 SEAL Team - komando Foki - serial	04:45 Cafe piosenka 05:45 Doktor z alpejskiej wioski - serial 06:40 Anna Dymna - spotkajmy się 07:10 Spisz się rolniku 07:20 Familiada - teleturniej 07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:50 Pytanie na śniadanie 11:15 Spisz się rolniku - felieton 11:25 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP, reż. Patryk Yoka, wyk. Małgorzata Kożuchowska, Tomasz Karolak, Maciej Musiał, Maciej Zdrójkowski 11:55 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 12:25 Koło fortuny 13:00 Va Banque - teleturniej 13:30 Uzdrowisko 14:05 Noce i dnie - serial TVP 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial TELETURNIEJ 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Więzien miłości 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Va Banque - teleturniej 19:00 Uzdrowisko 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 20:45 Postaw na milion 21:40 Anything goes. Ale jazda! 22:40 Muzyka, Taniec, Zabawa - koncert 23:40 BAT 21 - dramat 01:35 Testament Nobla - thriller, prod. Szwecja, 2012, reż. Peter Flinth 03:10 Smaki świata po polsku - magazyn	05:15 Uwaga! - magazyn 05:35 Mango - telezakupy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:50 Doradca smaku 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:30 Rozwody 13:30 Szpital - program obyczajowy 14:25 Detektywi 15:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:00 Szpital - program obyczajowy 17:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:55 Uwaga! - magazyn KOMEDIA 20:05 Listy do M. III - film komedia, Polska, 2017, reż. Tomasz Konecki, wyk. Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Magdalena Rózcicka, Borys Szyr, Izabela Kuna, Wojciech Malajkat, Stanisława Celińska, Andrzej Grabowski 22:20 Druga twarz - film sensacyjny, USA, Zjednoczone Emiraty Arabskie, 2011, reż. Michael Brandt, wyk. Richard Gere, Tophér Grace, Martin Sheen, Tamer Hassan 00:30 Kuba Wojewódzki 01:30 Kuchenne rewolucje 02:30 Uwaga! - magazyn 02:45 Noc magii	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy Bronisław Malanowski rozwiązuje zagadki kryminalne, prowadząc biuro detektywistyczne. 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:40 Dzień, który zmienił moje życie 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość Wydarzeń 19:45 Sport, Pogoda FILM PRZYGODOWY 20:00 Smerfy - film animowany Przygody uwielbianych przez wszystkich Smerfów - tym razem na dużym ekranie. Uciekając przed Gargamelem, Smerfy przedostaną się przez magiczny portal do dziwnego świata, niepodobnego do niczego, co do tej pory widzieli: do Nowego Jorku. 22:15 Mission Impossible - film akcji Ethan to agent służb specjalnych, od którego odwagi i determinacji zależy utrzymanie delikatnej równowagi między wielkimi mocarstwami. 00:45 Star Trek	07:00 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial 08:00 Informacje kulturalne 08:30 Kronos - Franz Kafka 09:15 Zazie w metrze 11:00 Chłopi - serial TVP 13:00 Przysłań 13:30 Zakochaj się w Polsce 13:55 A - B - film animowany 14:00 Klatki - film animowany, reż. Mirosław Kijowicz 14:05 Panopticum - film 14:10 Wiklinowy kosz - film animowany 14:20 Przerzyniki - Ogródnik - serial animowany 14:20 Szychta - animowany 14:35 Jaki znak twój? Wystawa w Muzeum Powstania Warszawskiego - reportaż 14:55 Typografia miasta - film dokumentalny, prod. Francja, 2016 FILM OBYCZAJOWY 15:55 Historia kina w Popielawach - film obyczajowy 17:45 Co dalej? - program publicystyczny 18:00 Rok 2020 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Odkrywając Beethovena 20:15 Wieczór kinomana - Po tamtej stronie - film fabularny 22:05 Tego się nie wytnie 23:45 Gomorra - serial 00:45 Teraz animacje! - Komfort - film animowany 00:55 Teraz animacje! - Norma - animowany 01:00 Teraz animacje! - Ojezu - film animowany 01:10 Co dalej?	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny Serial sensacyjny opowiadający o walce z przestępczością na ulicach San Francisco. Głównym bohaterem jest sprytny policjant Nash Bridges (Don Johnson), który w raz ze swoim partnerem Joe Dominguez (Cheech Marin) walczy z przestępczością w mieście. 07:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 12:00 Zaklinaczka duchów 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL OBYCZAJOWY 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 20:00 American Assassin 22:05 Twierdza 00:50 16 przecznic 02:50 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 03:55 Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Dyżur - serial dokumentalny	04:30 19 + - obyczajowy 05:00 Mango telezakupy 06:35 Wiza na miłość 07:35 Szkoła 08:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:45 Szpital - program obyczajowy 12:45 Sąd rodzinny - program sądowy 13:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska 14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Brzydula - serial, Polska 17:15 19 + - obyczajowy 17:45 Zakochani po uszy - serial, Polska 18:15 Idealna niania - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Brzydula - serial, Polska 20:30 Kto odmówi pannie młodej? KOMEDIA 21:30 Duchy moich byłych - film komedia, prod. USA, 2009, reż. Mark Waters, wyk. Matthew McConaughey, Jennifer Garner, Michael Douglas, Breckin Meyer, Lacey Chabert, Emma Stone 23:40 American Pie: Wesele - film komedia, USA, Niemcy, 2003, reż. Jesse Dylan, wyk. Jason Biggs, Seann William Scott, Alyson Hannigan, Eddie Kaye Thomas, Thomas Ian Nicholas, January Jones, Eugene Levy 01:45 Noc magii - program ezoteryczny	11:35 100 cudownych miejsc na świecie 11:45 Spotkania z ekologią 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Święty Paweł i pierwsze Kościoły 13:10 100 cudownych miejsc na świecie 13:20 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Baśka Murmańska 13:30 Msza Święta 14:55 Słowo Życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:35 Świat na wyciągnięcie ręki 17:00 Życie z pasją 17:20 100 cudownych miejsc na świecie 17:30 Miasto Meknes, Maroko 17:30 Okiem kamery 17:30 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte 18:00 Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

sobota

21 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
06:00 Sprawa dla reportera 06:50 Spisz się rolniku 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:35 Rok w ogrodzie 08:00 Rok w ogrodzie Extra 08:15 Wojsko - polskie.pl 08:40 Pełnosprawni 09:10 Komisarz Alex - serial 10:05 Ojciec Mateusz - serial 11:00 40 karabinów - western, prod. USA 12:45 Okrasa łamie przepisy 13:15 Fascynujący świat 14:15 Z pamięci - felieton 14:25 Weterynarze z sercem 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:20 Prywatne życie zwierząt - reportaż 15:50 Skoki Narciarskie 17:00 Teleexpress 17:10 Skoki Narciarskie 18:15 Miniaudycja Eurowizja Junior - cykl reportaży SERIAL KRYMINALNY 18:25 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 19:25 Sport 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 21:35 Hit na sobotę - Siedem sióstr - film fabularny, prod. Belgia, Wielka Brytania, Francja, USA, 2017, reż. Tommy Wirkola 23:45 Transcendencja - film science fiction, prod. USA, 2014, reż. Wally Pfister, wyk. Johnny Depp 01:50 Kapitan Alatryste - film fabularny 04:15 Z pamięci - felieton 04:20 Zakończenie dnia	05:25 Cafe piosenka - Alicja Węgorzewska - talk-show 05:50 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 06:55 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP 07:45 Spiszmy się jak na rolników przysłało! 11:15 Spisz się rolniku - felieton 11:30 Rodzinny ekspres - Modlitwa i jej istota - magazyn 12:00 Przyjaciele na zawsze - program rozrywkowy 12:55 Anything goes. Ale jazda! - program rozrywkowy 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:20 Szansa na sukces. Opole 2021 - widowisko muzyczne SERIAL OBYCZAJOWY 16:20 Czerwona królowa - serial, prod. Ukraina, Rosja, 2015 17:20 Rodzinka.pl - serial obyczajowy 17:50 Słowo na niedzielę - Gdzie ten król? 18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:35 Postaw na milion 19:35 Lajk! 20:00 Kocham Dwojkę. Złoty Jubileusz 21:00 The Voice of Poland 23:40 Muzyka, Taniec, Zabawa - koncert 00:45 Weselne przeznaczenie - komedia, prod. USA 02:20 Labirynt - film akcji, prod. USA 04:55 Zakończenie dnia	04:55 Uwaga! - magazyn 05:15 Mango - telezakupy 07:25 Kosmiczny wykop 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Brzydula - serial, Polska 12:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 14:20 MasterChef - program rozrywkowy 15:55 Top Model 17:25 MądrzeJEMY z Katarzyną Bosacką 18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - magazyn prod. Polska 20:00 Lego Masters KOMEDIA 21:30 Sposób na teściową - film komedia, USA, Niemcy, 2005, reż. Robert Luketic, wyk. Jane Fonda, Michael Vartan, Wanda Sykes, Adam Scott, Monet MazurJennifer Lopez 23:45 Pitch Black - film S-F, USA, Australia, 2000, reż. David Twohy, wyk. Vin Diesel, Radha Mitchell, Cole Hauser, Keith David, Lewis Fitz-Gerald 02:00 Kulisy sławy EXTRA - Martyna Wojciechowska 02:35 Uwaga! - magazyn prod. Polska 02:55 Noc magii	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Scooby Doo: Epoka Pantozaura Wypad za miasto zamienia się w prehistoryczny koszmar, kiedy Scooby-Doo i Brygada odkrywają przerażającego Pantozaura - legendarnego dinozaura, wskrzeszonego by strzec skarbów ukrytych w pustynnych jaskiniach! 10:10 Ewa gotuje 10:40 Nasz Nowy Dom 11:40 Bogaty dom - Biedny dom 12:40 Rolnicy. Podlasie 13:40 Rolnicy - Tak się żyje u nas na wsi 14:45 Nie mów do mnie śmieciarzu! 15:45 Więzienie 17:45 Chłopaki do wzięcia 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość Wydarzeń KOMEDIA 20:00 U Pana Boga w ogródku W małej mieścinie Królowy Most życie płynie leniwie i spokojnie, a bieg wydarzeń kontrolują wspólnie proboszcz i komendant policji. Nowinki z wielkiego świata docierają tu rzadko i zazwyczaj w nietypowej postaci. 22:30 Lara Croft: Tomb Raider 00:50 To nie jest kraj dla starych ludzi... 03:30 Tajemnice losu 05:00 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:45 Telezakupy TV Okazje	07:00 Muzyka lekka, łatwa i przyjemna 08:00 Informacje kulturalne 08:30 Od ucha do ucha - Casting - film dokumentalny, reż. Kacper Zamarło 08:45 Od ucha do ucha - Kapitan Kloss - film 08:50 Od ucha do ucha - Na zdrowie! - film 08:55 Od ucha do ucha - Lokomotywa - film 09:00 Od ucha do ucha - W samolocie - film animowany 09:20 Od ucha do ucha - Akademia pana Kleksa 10:50 Dwaj ludzie z szafą 11:10 Serialowa nostalgia - Barbara i Jan - serial 11:45 Serialowa nostalgia 12:15 Urodzeni artyści - cykl reportaży 12:50 Opieką domowa - dramat 14:30 Tego się nie wytnie DRAMAT 16:00 Retro kino - Szpiciel - dramat, prod. Włochy, Francja, 1962 17:55 Tamte lata, tamte dni - Anna Dymna - magazyn 18:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 18:55 Scena muzyczna 20:00 Bilet do kina - Polowanie na króliki - dramat 21:45 Aerosmith: Rocks Donington 2014 - koncert 23:40 Seans kultowy - Egzorcysta - horror 01:50 Człowiek i chleb 02:00 Znaki - film animowany 02:05 Inny - film animowany 02:20 Urodzeni artyści 02:50 Informacje kulturalne 03:25 Wieczór kinomana - Po tamtej stronie	06:00 Na wariackich papierach - serial obyczajowy David Addison wraz z piękną współniczką, Maddie Hayes, prowadzi agencję detektywistyczną. 07:00 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań. FILM SENSACYJNY 20:00 Mocne sobotnie kino: Ostateczna rozgrzywka Piłkarski stadion zostaje opanowany przez rosyjskich terrorystów. Były komandos usiłuje powstrzymać napastników. 22:00 Skazany na piekło 00:05 Złe mamuśki 02:05 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 03:05 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny 03:55 Na jedwabnym szlaku 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny	04:30 Mango - telezakupy 06:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:35 Zakochani po uszy - serial, Polska 08:35 Kosmiczny wykop 09:15 Niebezpieczne związki 09:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:05 Hotel Paradise 15:05 Siódmy syn - film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Sergej Bodrov, wyk. Jeff Bridges, Ben Barnes, Julianne Moore, Alicia Vikander, Olivia Williams, John DeSantis, Kit Harington, Djimon Hounsou, Gerard Plunkett 17:15 Szybcy i wściekli VII - film sensacyjny, USA, Japonia, 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jason Statham FILM PRZYGODOWY 20:00 Wielki mur - film przygodowy, prod. USA, Chiny, Australia, Kanada, 2016, reż. Zhang Yimou, wyk. Matt Damon, Tian Jing, Willem Dafoe, Andy Lau, Pedro Pascal 22:15 Planeta singli - film, Polska, 2018 00:45 Duchy moich byłych - film komedia, prod. USA, 2009, reż. Mark Waters, wyk. Matthew McConaughey, Jennifer Garner, Michael Douglas, Breckin Meyer, Lacey Chabert, Emma Stone 02:50 Noc magii - program ezoteryczny	06:00 Szczególne lata Toma i Jerry'ego 06:30 Tuż przed tragedią 08:35 Galileo 10:45 Powrót do przyszłości, cz. 2 Marty, Jennifer i Doc, wynalazca wehikułu czasu krążą w czasie. Mart stwierdza, że jego wróg, Biff Tannen, przesładuje rodzinę, dzięki hazardowi, opartemu na znajomości wyników sportowych z przyszłości. 13:00 STOP Drogówka - magazyn 14:00 Policjantki i Policjanci Policjanci z dwóch komend codziennie interwenują, począwszy od piąckich melin, a skończywszy na domowych kłótniach. 19:00 Galileo - popularno-naukowy prod. Polska 20:00 Święty 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial kryminalny 00:05 Hooligans 2 02:05 Interwencja 02:25 Disco Polo Life TV Trwam 10:25 Myśląc Ojczyzna 10:35 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Życie z pasją 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze 14:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 14:35 Antarktyda 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Informacje dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Okiem kamery 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

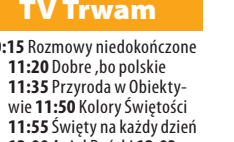
22 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Klan - telenowela TVP 06:00 Słownik polsko@polski - talk - show 06:25 Wojsko - polskie.pl 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce 09:05 Las bliżej nas 09:30 Prywatne życie zwierząt - reportaż 10:00 Stulecie Winnych - serial TVP 10:55 Słowo na niedzielę - Gdzie ten król? 11:00 Msza Święta 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Rwanda 2020 13:10 BBC w Jedynce - Jedna Planeta 14:15 Z pamięci - felieton PROGRAM KULINARNY 14:25 Okrasa łamie przepisy - Smak czarnego czosnku 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:20 Przyrodnik na tropie - cykl dokumentalny 15:50 Skoki Narciarskie - Puchar Świata 17:00 Teleexpress 17:10 Skoki Narciarskie - Puchar Świata 18:30 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:15 Ludzie i bogowie 21:15 Rolnik szuka żony 22:15 Zakochana Jedynka - W. E. Królewski romans - film obyczajowy 00:25 Siedem sióstr - film 02:35 Telefon110: Cena wolności - film kryminalny	05:15 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 06:55 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP 07:40 Spiszmy się jak na rolników przysłało! 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Spisz się rolniku 10:45 Smaki świata po polsku - magazyn 11:15 The Voice of Poland 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny 15:10 Szansa na sukces. Opole 2021 - widowisko muzyczne 16:10 Kocham Dwojkę. Złoty Jubileusz - program rozrywkowy 17:05 Jutro należy do nas - serial, prod. Francja 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Na dobre i na złe - serial TVP 19:25 Na sygnale - serial FILM AKCJI 20:00 Labirynt - film akcji, prod. USA, 2013, reż. Denis Villeneuve, wyk. Hugh Jackman, Jake Gyllenhaal, Viola Davis 22:40 Kino bez granic - Krew i chwała, prod. Republika Południowej Afryki, 2016, reż. Sean Else, wyk. Charlotte Salt, Greg Kriek, Josh Myers 00:40 Po sąsiedzku z mordercą - film fabularny, prod. USA, 2019, reż. Ben Meyer-son, wyk. Hanna Barefoot, Andrea Bogart 02:20 Izolator - film sensacyjny, prod. Polska, USA, 2008 03:45 Zakończenie dnia	04:55 Uwaga! - magazyn 05:15 Mango - telezakupy 07:25 Nowa Maja w ogrodzie 07:55 Akademia ogrodnika 08:00 Dzień Dobry TVN 11:30 Kobieta na krańcu świata - program 12:00 Brzydula - serial, Polska 13:30 Co za tydzień - magazyn 14:05 Kosmiczny wykop 14:40 Jaś Fasola: Nadiaga totalny kataklizm - film komedia, Wielka Brytania, USA, 1997, reż. Mel Smith, wyk. Rowan Atkinson, Peter MacNicol, John Mills, Pamela Reed, Harris Yulin, Burt Reynolds, Larry Drake 16:25 Totalne remonty Szlągowskiej 17:30 Lego Masters 19:00 Fakty 19:40 Raport smogowy 19:45 Uwaga! - magazyn PROGRAM ROZRYWKOWY 20:00 MasterChef - program rozrywkowy 21:30 Królestwo kobiet 22:30 Niemożliwe - film katastroficzny, Hiszpania, USA, 2012, reż. J.A. Bayona, wyk. Naomi Watts, Ewan McGregor, Tom Holland, Samuel Joslin, Oaklee Pendergast, Geraldine Chaplin 00:55 Last Minute - film komedia, Polska, 2013, reż. Patryk Vega, wyk. Wojciech Meczalski, Aldona Jankowska, Klaudia Halejcio, Bartłomiej Świderski 02:40 Uwaga! - magazyn prod. Polska 03:00 Noc magii	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:40 Artur i Minimiki Jak każdy dziesięcioletek, Artur jest zafascynowany wieczornymi opowieściami Babci. Jego sny wypełniają wojownicy afrykańskich plemion i niezwykłe wynalazki opisane w przestarzałym magicznej księdze, należące do Dziadka, który kilka lat wcześniej zniknął w tajemniczych okolicznościach. 09:50 Niesamowity Spider-Man Peter, całymi dniami próbuje odkryć sekret ze swojej przeszłości, a także zdobyć serce ślicznej Gwen Stacy. 12:40 Smerfy 15:00 U Pana Boga w ogródku 17:35 Sąsiedzkie porachunki MAGAZYN 17:40 Nasz Nowy Dom - magazyn 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Państwo w Państwie 20:00 Kabaret na żywo z Klinika Skeczów Męczących 22:05 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki Indiana i jego towarzysze Mac właśnie wymknęli się z rąk sowieckich agentów i wracają do domu. 00:45 Exodus: Bogowie i królowie 03:50 Tajemnice losu 05:00 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:45 Telezakupy TV Okazje	06:50 Myśl na ten czas 07:00 Liturgia prawosławna z cerkwi Zmartwychwstania Pańskiego w Bielsku Podlaskim 08:25 Od ucha do ucha 10:35 Czarna żmija - serial, prod. Wielka Brytania 11:50 Imperatyw - profesor Mieczysław Tomaszewski 12:25 Ajtia o tym, dlaczego diabeł kuleje - film animowany 12:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 13:15 Chartum - dramat, prod. Wielka Brytania, 1966 15:30 Kromer Festival Biecz 2020 16:55 Informacje kulturalne 17:15 Niedziela z...rolami 18:10 Niedziela z...rolami Hanki Bielickiej 18:10 Niedziela z...rolami Hanki Bielickiej - Dziś, jutro, zawsze - Hanka Bielicka FILM PRZYGODOWY 20:00 Przygody barona Munchausena - film przygodowy, prod. USA, Niemcy, Wielka Brytania, 1988, reż. Terry Gilliam, wyk. Robin Williams, Uma Thurman, John Neville 22:10 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 22:40 Kosmos - dramat, prod. Francja, 2015, reż. Andrzej Żuławski, wyk. Sabine Azema, Jean - Francois Balmer 00:30 Informacje kulturalne 00:45 Teraz animacje! - Komfort - film animowany, reż. Weronika Banasińska 00:55 Teraz animacje! - Norma - animowany	05:30 Rodzinny interes - serial obyczajowy 09:25 Wyścig szturwów Ekscentryczny milioner Donald Sinclair organizuje szaleńczy wyścig, w którym stawką są 2 miliony dolarów. Bierze w nim udział grupa spragnionych zdobycia szybkich pieniędzy śmiałków. Stawkę zgarnie ten uczestnik gry, który jako pierwszy dotrze z Las Vegas do Silver City w Nowym Meksyku. 11:30 Goście w Ameryce 13:30 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Królewska zagadka 14:40 Najpiękniejsze baśnie: Kraina obfitości 15:55 Doktor Strange 18:25 Taxi 20:00 Niedzielaz gwiazdami: Prawo zemsty FILM SENSACYJNY 22:10 American Assassin - film akcji Kiedy naręczona Mitcha ginie w ataku terrorystycznym, mężczyzna rozpoczyna współpracę z CIA, aby śledzić zamachowców. 00:15 Znaki 02:25 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 03:40 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 04:20 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Nash Bridges - serial sensacyjny	04:30 Mango - telezakupy 06:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:35 Zakochani po uszy - serial, Polska 08:35 Kosmiczny wykop 09:05 Niebezpieczne związki 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:40 Hotel Paradise 14:45 Kto odmówi pannie młodej? 15:50 Historia Kopciuszka - film komedia, USA, Kanada, 2004, reż. Mark Rosman, wyk. Hilary Duff, Jennifer Coolidge, Chad Michael Murray, Dan Byrd, Regina King 17:50 Wielki mur - film przygodowy, USA, Chiny, Australia, Kanada, 2016, reż. Zhang Yimou, wyk. Matt Damon, Tian Jing, Willem Dafoe, Andy Lau, Pedro Pascal FILM SENSACYJNY 20:00 Szybcy i wściekli VIII - film sensacyjny, Chiny, Japonia, USA, 2017, reż. F. Gary Gray, wyk. Vin Diesel, Jason Statham, Dwayne Johnson Szczśliwy miesiąc miodowy Dominika i Letty przerywa pojawienie się tajemniczej kobiety, która ponownie wciąga mężczyznę w świat zbrodni. 22:50 Przetrwanie - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Joe Carnahan, wyk. Liam Neeson, Frank Grillo, Dermot Mulroney, Dallas Roberts 01:15 Druga strona medalu - talk show 02:15 Noc magii	06:00 Szczególne lata Toma i Jerry'ego 06:30 Tuż przed tragedią 08:45 Powrót do przyszłości, cz. 2 Marty, Jennifer i Doc, wynalazca wehikułu czasu krążą w czasie. Mart stwierdza, że jego wróg, Biff Tannen, przesładuje rodzinę, dzięki hazardowi, opartemu na znajomości wyników sportowych z przyszłości. 13:00 STOP Drogówka 13:05 Gwiazdy Kabaretu 14:05 W 80 dni dookoła świata Film przygodowy na podstawie słynnej powieści Juliusza Verne'a. Londyn, koniec XIX wieku. Chińczyk Lau King, dzierżąc niewielką zdobycę, wyskakuje przez okno z gmachu Banku Anglii i ucieka przed tabunem ścigających go policjantów. 16:45 Agent XXI: Rodzinny interes - komedia 19:00 Galileo 20:00 Straszny film 2 Kontynuacja zwirowanej parodii filmów grozy, a zarazem niewielką przeboju kinowego. 21:50 Wspinali ludzie 22:30 Gatunek 00:35 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda TV Trwam 10:40 Cuda Jezusa 11:30 Przyjaciele i bohaterowie 12:00 Anioł Pański 12:20 Wieś - to też Polska 13:30 Papież Polak do Rodaków 13:55 Życie św. Weroniki Giuliani 15:45 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek 15:55 Kolory Świętości 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert żywcem 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Nie bójmy się mówić o raku 17:30 Dobrze, bo polskie 17:45 Okiem kamery 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Kolory Świętości 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Retrospekcja

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

23 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 06:00 Elif - serial, prod. Turcja 06:50 Spisz się rolniku - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Okiem Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Kasta - serial 09:20 Ranczo - serial 10:15 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 11:05 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 BBC w Jedynce - Jedna Planeta 14:00 Elif - serial, prod. Turcja 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka	04:50 Cafe piosenka - talk-show 05:50 Doktor z alpejskiej wioski - serial 06:45 Coś dla Ciebie - magazyn 07:10 Spiszmy się jak na rolników przystało! - magazyn rolniczy 07:20 Familiada - teleturniej 07:55 Pytanie na śniadanie 10:45 Panorama 10:50 Pytanie na śniadanie 11:15 Spisz się rolniku - felieton 11:25 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 11:55 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:00 Va Banque - teleturniej 13:30 Uzdrowisko - telenowela TVP 14:05 Coś dla Ciebie 14:30 Operacja Zdrowie	04:50 Uwaga! - magazyn 05:05 Nowa Maja w ogrodzie 05:35 Akademia ogrodnika 05:45 Mango - telezakupy 07:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:30 Szpital 14:25 Kobieta na krańcu świata 15:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:00 Szpital 17:00 Rozwody 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Raport smogowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dłaczego ja? - magazyn 11:40 Gliniarze 12:40 Dzień, który zmienił moje życie 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość Wydarzeń 20:00 Exodus: Bogowie i królowie Opowieść o Mojżeszu, który staje przeciw faraonowi Ramzesowi i pomaga Hebrajczykom uciec z Egiptu.	07:00 Teledysk 07:50 Informacje kulturalne 08:15 Tego się nie wytnie 10:00 Reżyserzy 11:00 Chłopi - serial TVP 13:05 Siostry - film 13:30 Szlakiem Kolberga - Natalia Kukulska - reportaż 14:00 Niedziela z...rolami 14:50 Bogdan i Róża - film krótkometrażowy 15:20 Przygody barona Munchausena - film przygodowy, prod. USA, Niemcy, Wielka Brytania, 1988, reż. Terry Gilliam 17:30 Rok 2020 17:55 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Saga rodu Forsyte'ów - serial kostiumowy, prod. Wielka Brytania, 2002, reż. David Moore, Christopher Menaul	07:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 12:00 Zaklinaczka duchów 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	04:30 19 + - obyczajowy 05:00 Mango telezakupy 06:35 Przepis na życie - serial obyczajowy, Polska 07:35 Szkoła - program 08:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:45 Szpital - program obyczajowy 12:45 Sąd rodzinny - program sądowy 13:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Brzydula - serial, Polska 16:15 Szkoła 16:15 Miłość od kuchni - program rozrywkowy 18:15 Idealna niania - program obyczajowy 19:00 19 + - obyczajowy 19:30 Zakochani po uszy - serial, Polska 20:00 Brzydula - serial, Polska	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Sędzia Judy 10:25 Sekrety Sąsiadów 11:25 Pamiętniki z wakacji 12:25 Święty 12:55 Wzór 13:55 Kobra - oddział specjalny Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej predkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. 14:55 STOP Drogówka 15:55 Kobra - oddział specjalny 17:00 Nowe Sekrety Sąsiadów 18:00 Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy 20:00 Święty 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:40 Straszny film 3 23:25 Rzykanci 01:25 Galileo 02:50 Interwencja 02:50 SuperLudzie
SERIAL OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	MAGAZYN	THRILLER	FILM FABULARNY	SERIAL OBYCZAJOWY	KOMEDIA	TV Trwam
							
16:05 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 17:00 Teleexpress 17:25 Ceremonia otwarcia Eurowizji dla Dzieci 18:00 Klan - telenowela TVP 18:30 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka 21:00 Teatr Telewizji - Badyle - spektakl teatralny 22:25 Świat bez fikcji - Estonia. Czekając na niedźwiedzia 23:20 Warto rozmawiać 00:25 W. E. Królewski romans - film obyczajowy	15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial, prod. Niemcy, 2019 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Wieżenie miłości 18:00 Panorama 18:30 Va Banque - teleturniej 19:00 Uzdrowisko 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial TVP 21:50 O mnie się nie martw 22:50 Bankowa gra 23:55 Ja, Daniel Blake - dramat, prod. Francja, Wielka Brytania, 2016 01:45 Warto kochać - serial 02:45 Krew i chwała 04:35 Zakończenie	19:55 Uwaga! - magazyn - serial, Polska 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Totalne remonty Szelągowskiej 22:30 Projekt Lady - program rozrywkowy 23:30 Szadź - serial, Polska 00:30 Co za tydzień - magazyn 01:00 Zabójcza broń - serial, USA 02:05 Uwaga! - magazyn 02:25 Noc magii	23:15 Strzelec wyborowy - thriller Rosja stoi u progu zagłady nuklearnej. Jest tylko jeden człowiek, który może zapobiec tragedii - Marksman. Jako agent elitarniej jednostki amerykańskich służb specjalnych otrzymuje zadanie zlikwidowania czeszczeńskiej elektrowni jądrowej zanim terroryści uruchomią reaktor. Pi obali więc największe światowe potęgi... 01:15 Mother! - horror 03:55 Tajemnice losu 05:00 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:45 Telezakupy TV Okazje	20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Długi postój na Park Avenue - film fabularny, prod. USA, 1974 21:55 Kronos 22:35 Panorama kina polskiego - Konwój 00:15 Scena muzyczna 01:15 Żelazna klasyka - Odłot, prod. USA, 1971 02:55 Informacje kulturalne - informator kulturalny 03:20 Kosmos - dramat, prod. Francja, 2015 05:05 Rok 2020 - cykl dokumentalny 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl 05:53 Zakończenie dnia	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy, prod. Polska 20:00 Doktor Strange 22:15 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 2 00:55 Zbacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny, prod. Polska 01:45 Niesamowite! 03:15 Na jedwabnym szlaku 03:55 Biesiada na cztery pory roku 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Nash Bridges - serial sensacyjny	20:30 Vinci - film komedia, Polska, 2004, reż. Juliusz Machulski, wyk. Robert Więckiewicz, Borys Szybc, Jan Machulski, Kamilla Baar, Marcin Dorociński 22:55 Oszukać przeznaczenie IV - film horror, USA, 2009, reż. David R. Ellis, wyk. Bobby Campo, Shantel VanSanten, Nick Zano, Haley Webb, Mykelti Williamson 00:40 Żywy zapalnik - film sensacyjny, USA, 1992, reż. Christian Duguay, wyk. Pierce Brosnan, Ron Silver, Ben Cross, Lisa Eilbacher, Tony Plana 02:30 Noc magii	10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Dobre, bo polskie 11:35 Przyroda w Obiektywie 11:50 Kolory Świętości 11:55 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Jezus - Królestwo bez granic 12:50 Galilejczyk 13:20 100 cudownych miejsc na świecie 13:30 Msza Święta 14:30 Ty idź pierwszy! 15:25 Misja Bilaj 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Zew natury 16:55 Świadkowie 17:20 Sadzenie lasu 17:30 Okiem kamery 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści Starego Testamentu 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

24 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - seria obyczajowy, prod. Turcja 06:00 Elif - serial, prod. Turcja 06:50 Spisz się rolniku - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Agape - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Kasta - serial paradokumentalny TVP 09:20 Ranczo - serial 10:15 Komisarz Alex - serial 11:05 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Elif - serial, prod. Turcja 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka	05:50 Doktor z alpejskiej wioski - serial 06:50 Wierni Jezusowi i Ojczyźnie - reportaż 07:10 Spiszmy się jak na rolników przystało! 07:20 Familiada - teleturniej 07:55 Pytanie na śniadanie 10:45 Panorama 10:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Spisz się rolniku 11:25 Rodzinka.pl - serial 11:55 Barwy szczęścia - serial 12:25 Koło fortuny 13:00 Va Banque - teleturniej 13:30 Uzdrowisko 14:10 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Wieżenie miłości 18:00 Panorama 18:30 Va Banque - teleturniej 19:00 Uzdrowisko	05:15 Uwaga! - magazyn 05:35 Mango - telezakupy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarny 07:50 Doradca smaku 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:30 Rozwody - program obyczajowy 14:25 Detektywi - program kryminalny 15:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:00 Szpital - program obyczajowy 17:00 Rozwody 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:50 Raport smogowy 19:55 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dłaczego ja? - magazyn 11:40 Gliniarze 12:40 Dzień, który zmienił moje życie 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość Wydarzeń 19:45 Sport, Pogoda	06:55 Co się dzieje 08:00 Informacje kulturalne 08:30 Film dokumentalny 09:10 Cudowne miejsce - film obyczajowy 11:00 Chłopi - serial TVP 13:05 Goran - dokumentalny 13:30 Tego się nie wytnie 15:00 Esterhazy - animowany 15:35 Jesienna opowieść - film obyczajowy, prod. Francja, 1998 17:30 Co dalej? - program publicystyczny 17:50 Kronos - Imperium/Ameryka - magazyn 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Saga rodu Forsyte'ów - serial kostiumowy 20:00 Wstęp do teatru 20:20 Teatr Wierszalin 22:05 Lekkie obyczaje - Taniec pustyni - dramat 23:55 Co dalej? 00:15 Informacje kulturalne 00:45 Młoda Polska - Córka	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny Serial sensacyjny opowiadający o walce z przestępczością na ulicach San Francisco. Głównym bohaterem jest sprytny policjant Nash Bridges (Don Johnson), który w raz ze swoim partnerem Joe Dominguez (Cheech Marin) walczy z przestępczością w mieście. 07:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Kobra - oddział specjalny - serial sensacyjny 12:00 Zaklinaczka duchów 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	04:30 19 + - obyczajowy 05:00 Mango telezakupy - serial obyczajowy, Polska 06:35 Przepis na życie 07:35 Szkoła 08:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:45 Sąd rodzinny - program sądowy 13:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Brzydula - serial, Polska 16:15 Szkoła 17:15 19 + - obyczajowy 17:45 Zakochani po uszy - serial, Polska 18:15 Idealna niania - program obyczajowy 19:00 19 + - obyczajowy 19:30 Zakochani po uszy - serial, Polska 20:00 Brzydula - serial, Polska	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Sędzia Judy 10:25 Sekrety Sąsiadów 11:25 Pamiętniki z wakacji W każdym odcinku widzowie poznają historie grupy przyjaciół, którzy spędzają wakacje w egzotycznych miejscach na południu Europy. 12:25 Święty 12:55 Wzór 13:55 Kobra - oddział specjalny 14:55 STOP Drogówka 15:55 Kobra - oddział specjalny 17:00 Nowe Sekrety Sąsiadów 18:00 Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy 20:00 Święty 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:40 Pacjent zero. Na ziemi rozprzestrzeniła się tajemniczy zmutowany wirus wściekły, który powoduje błyskawiczne zmiany w mózgu zainfekowanych. 23:25 Rzykanci 01:25 Galileo popularno-naukowy
SERIAL OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	PROGRAM KULINARNY	FILM PRZYGODOWY	FILM OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM SENSACYJNY	TV Trwam
							
16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:25 Jaka to melodia? 18:00 Klan - telenowela TVP 18:30 Kasta - Samoobrona 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka 21:00 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22:45 Ocaleni - reality show 23:50 Operacja Delta Force 2: Na ratunek - film 01:45 Projektantka - komediodramat 03:55 Magazyn Ekspresu Reporterów	19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial TVP 21:50 Czerwona królowa - serial, prod. Ukraina, Rosja, 2015 22:55 Ludzkie historie - Powrót do Bośni - film dokumentalny 02:00 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP 00:50 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 01:25 Mrok - serial kryminalny 02:20 Ja, Daniel Blake - dramat 04:05 Znikająca wyspa - film dokumentalny 05:00 Zakończenie	20:10 Doradca smaku - program kulinarny prod. Polska 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - serial, prod. Polska 21:30 Szadź - serial, Polska 22:30 Kuba Wojewódzki 23:30 Superwizjer - magazyn reporterów 00:05 Królestwo kobiet 01:05 Projekt Lady - program rozrywkowy prod. Polska 02:05 Uprowadzona - serial, USA 03:00 Uwaga! - magazyn 03:20 Noc magii	20:05 Piraci z Karaibów: Na nieznanym wodach Sieczki kapitana Jacka Sparrowa tym razem skrzyżują się ze ścieżkami pewnej kobiety z jego przeszłości. Sparrow będzie zastanawiał się, czy połączyć ich miłość, czy wyłączyć poszukiwania osławionego Źródła Młodości. 23:00 Point Break - na fali. 01:35 Wiosła w dłoni: Zew natury Zach i Ben przyjaźnili się od najmłodszych lat. Po liceum ich drogi na jakiś czas się rozeszły. 03:35 Tajemnice losu 05:00 Disco Gramy - program rozrywkowy	01:25 Panorama kina polskiego - Konwój - film prod. Polska, 2016, reż. Maciej Zak, wyk. Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Przemysław Bluszc 03:10 Kino nocne - Taniec rzeczywistości - dramat, prod. Francja, 2013, reż. Alejandro Jodorowsky, wyk. Adn Jodorowsky, Alejandro Jodorowsky, Jeremias Herskovits 05:25 Teledysk 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl 05:51 Zakończenie dnia	16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 20:00 Niepokonani 22:25 Człowiek ringu - film akcji 01:25 Castle 02:15 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku 02:55 Biesiada na cztery pory roku 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Nash Bridges - serial sensacyjny	20:30 Wyścig śmierci - film sensacyjny, USA, Niemcy, Wielka Brytania, 2008, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Jason Statham, Joan Allen, Ian McShane, Tyrese Gibson, Natalie Martinez 22:40 Wielki mur - film przygodowy, USA, Chiny, Australia, Kanada, 2016, reż. Zhang Yimou, wyk. Matt Damon, Tian Jing 00:50 Człowiek na krawędzi - film sensacyjny, USA, 2012, reż. Asger Leth, wyk. Sam Worthington, Elizabeth Banks, Jamie Bell, Anthony Mackie, Edward Burns 03:05 Noc magii	10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Myśląc Ojczyzną 11:45 Historia i architektura 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Sanktuarium polskie 12:40 Dar nadziei 13:20 100 cudownych miejsc na świecie 13:30 Msza Święta 14:30 Wichura 15:35 Młodzi Światu 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:30 Kalejdoskop Młodych 16:50 Express Studencki 17:00 Głos z Brukseli 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Okiem kamery 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel

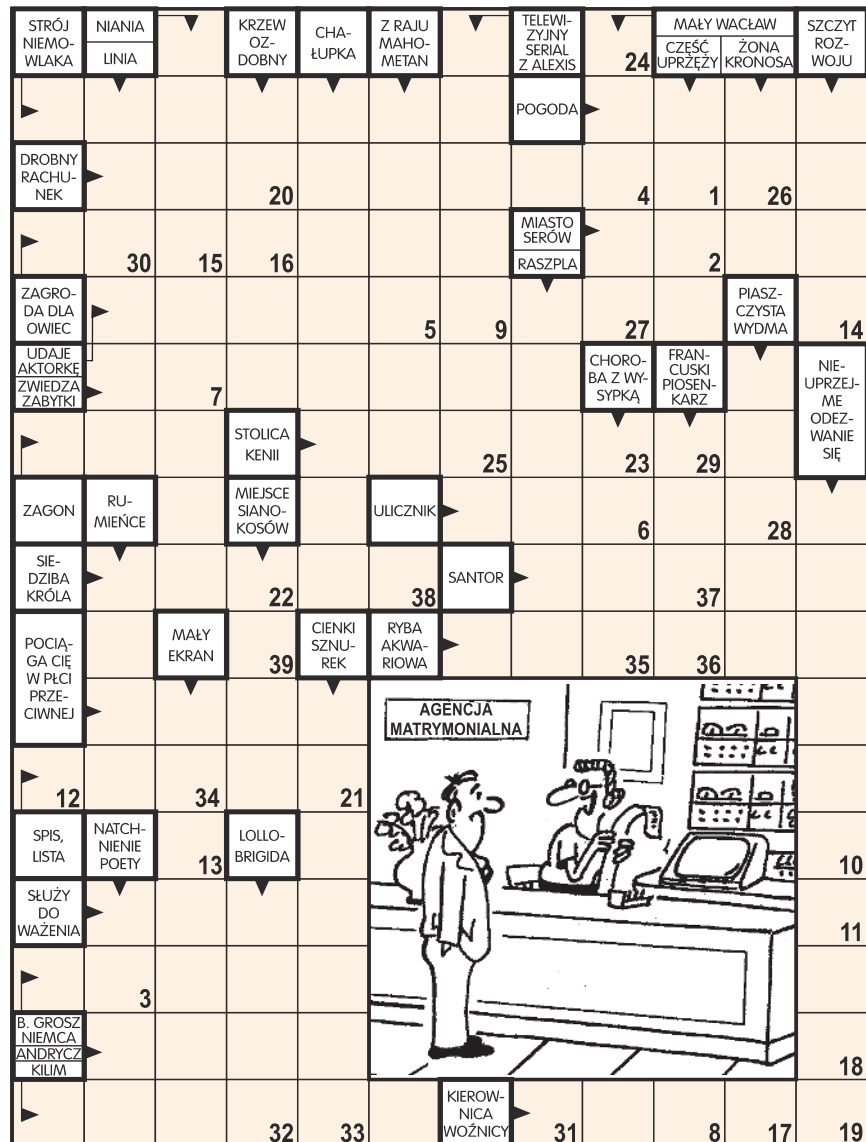
dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

ROZRYWKOWE TO I OWO nr 215

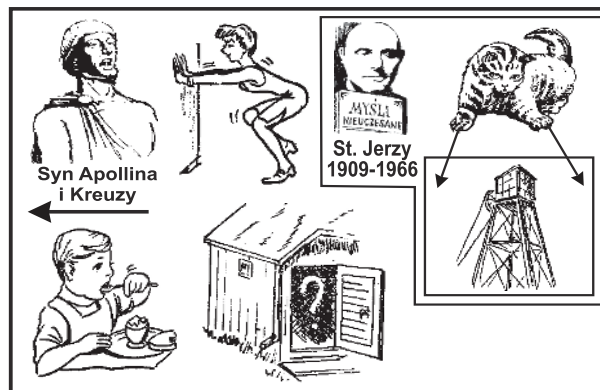
Redaguje:
Władysław Firlik

1. SAMOTNOŚĆ DOKUCZA

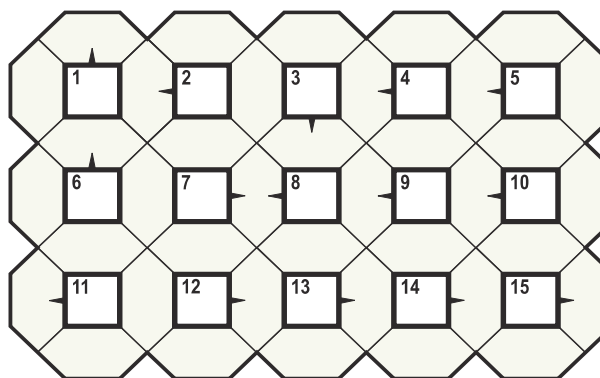
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 39 utworzą wypowiedź kierowniczką agencji.

2. REBUS

Początkowe litery: N. I. P. S. T. J.

4. WIRÓWKA

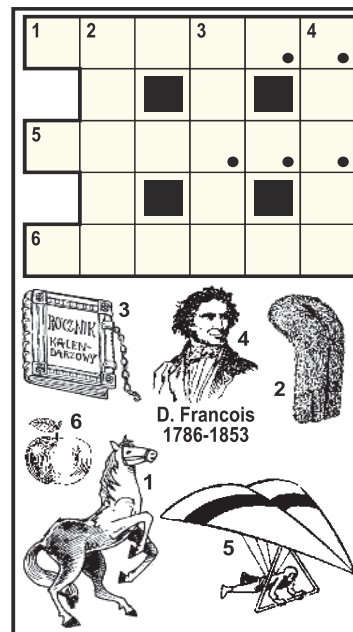

Pierwsze litery odgadniętych wyrazów utworzą frazę Jana Sztudyngera.

1) diabeł, 2) ostry zakręt, 3) uzdrowisko w Szwajcarii, 4) gorący i suchy wiatr pustyński, 5) jednostka strumienia świetlnego, 6) piękno, 7) denuncjacja, 8) polarna, 9) starożytna Smyrna, 10) górzysta wyspa w Cykladach, 11) miasto nad Mleczną, 12) dygnięcie, 13) koc dla konia, 14) skała osadowa ilasto-solna, 15) w jego delcie leży Karaczi.

DO ZOBACZENIA ZA TYDZIEŃ

3. KRZYŻÓWKA

Litery z pól zaznaczonych (rzędami) utworzą rozwiązanie.

5. LICZBA

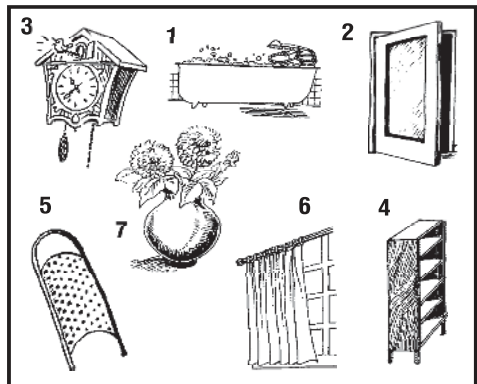
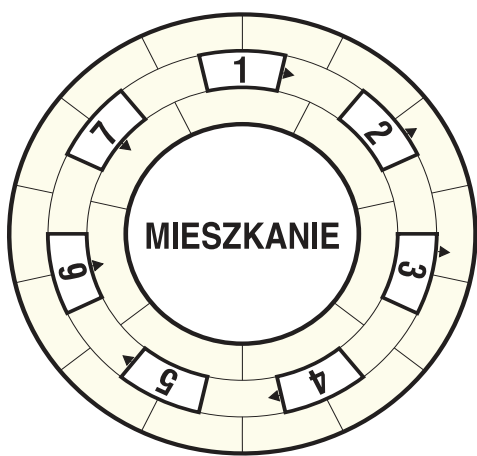
8	48	3
3	54	9
7	98	

W puste pole powyższego diagramu należy wpisać taką wartość, aby nie zakłócała ustalonego porządku. Jaką liczbę należy wpisać w puste pole?

6. ANAGRAM POTRÓJNY

zwykle jest czerwona,
rzadko bywa,
ludna czy bezludna,
rozbitków przyzywa.

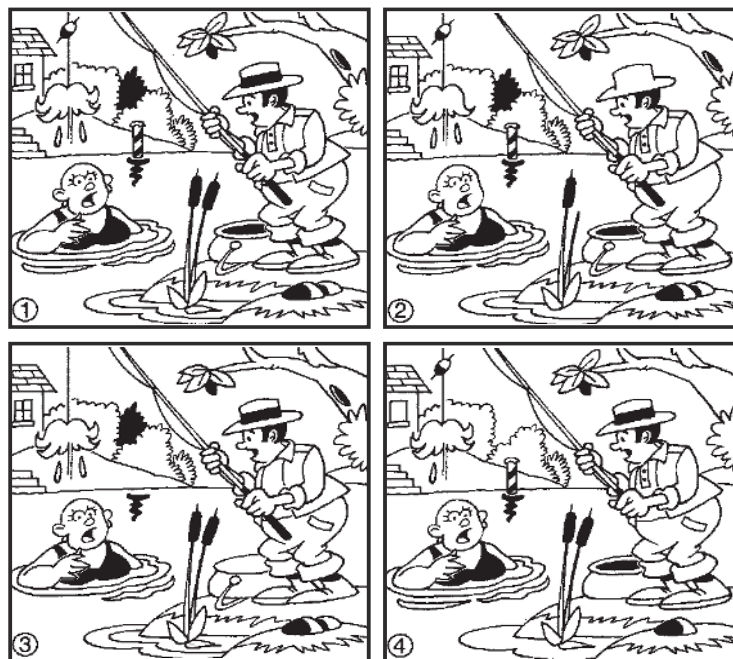
9. WIRÓWKA OBRAZKOWA

Wpisz do diagramu prawoskrętnie wszystkie nazwy rysunków tak, aby bezbłędnie powstało rozwiązanie zadania.

ROZRYWKOWE TO I OWO
KUPON - 215

7. CO BRAKUJE ?

Na rysunkach 2, 3, 4 brakuje po 8 drobnych szczegółów, które znajdują się na oryginale (rys. 1). Znajdź te brakujące rzeczy.

10. ANAGRAM

Nowej epoce trzeba stawić _____ / _____ ucieka -
czy ogrom problemów przerośnie _____ ?

11. KWADRAT MAGICZNY

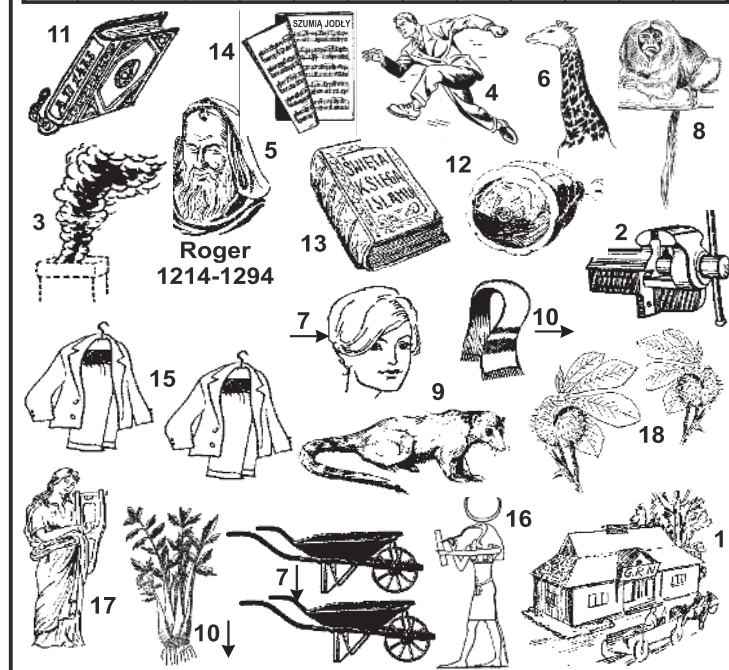
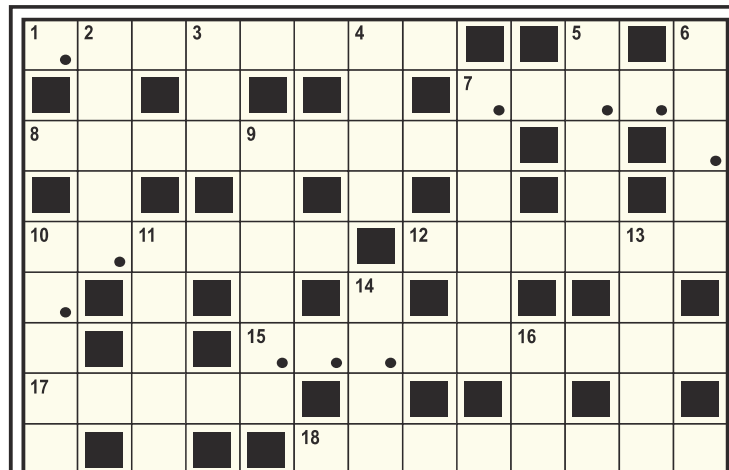
1) oznaczona węzłem Eskulapa, 2) wśród planet Układu Słonecznego, 3) naczynie do przechowywania i transportu płynów żrących, 4) bezprawny gaz o działaniu narkotycznym, 5) ze szkolnej ławy, 6) duży, soczysty owoc podłudniowy.

1	2	3	4	5	6
2					
3					
4					
5					
6					

12. KALAMBUR

Szarfa z zabawką
cyka nad trawką.

8. KRZYŻÓWKA OBRAZKOWA

Litery z pól zaznaczonych czytane kolejno rzędami, utworzą ostateczne rozwiązanie.

GN. 6840.12.2017

INFORMACJA

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 tj.) Starosta Legionowski reprezentujący Skarb Państwa informuje, iż w siedzibie Starostwa Powiatowego w Legionowie (ul. Sikorskiego 11, 05-119 Legionowo) wywieszony zostaje na okres 21 dni tj. od dnia 17 listopada 2020 r. do dnia 7 grudnia 2020 r. wykaz nieruchomości Skarbu Państwa przeznaczonych do sprzedaży na rzecz użytkownika wieczystego w trybie bezprzetargowym.

PRACA**dam pracę**

AAAAA Zatrudnimy wykwalifikowanych stolarzy, wysokie zarobki, zus. 504 017 573
LEG 50959

Elektryk-hydraulik-monter klimatyzacji-magazynier-mechanik-automatyk serwisant chłodnictwa- atrakcyjne wynagrodzenie 664 473 560
LEG 51539

Magazynier. Atrakcyjne wynagrodzenie 664473560
LEG 51540

Młodego mężczyznę do przyrządzenia 664 473 560
LEG 51538

■ Zatrudnię kierowcę kat. C+E tel. 604 213 582
PUL 51676

szukam pracy

■ Emerytowana nauczycielka zaopiekuje się dzieckiem w wieku szkolnym, przedszkolnym. Solidna, dyspozycyjna. Tel.: 665 058 772
LEG 51672

■ Szukam pracy jako układacz towaru w sklepie 698543034
LEG 51684

AUTO-MOTO**sprzedam**

■ Kupię Każde Auto Skuter Motor Dostawczy Pickup Najlepsze Ceny Szybka Wycena Natychmiastowy Odbiór Zaświadczenia Do Kasacji Pomagamy We Wszystkich Sytuacjach Związanych z Autami Masz Coś to Dzwoni Pomagamy z Polisami Oc. Czynne 24h na dobie 502964469 lukas_farma@op.pl
LEG 51044

■ Skup aut, płatne gotówką, każdy stan, odbiór lawetą 507004316
LEG 51413

TURYSTYKA

NAJLEPSZE OFERTY. PONAD 10 LAT DOŚWIADCZENIA

■ Biuro podróży Wiesława Nawrot
Najlepsze oferty, first minute i last minute, bilety tanich linii lotniczych, bilety autokarowe.
NDMaz., ul. Przejazd 5, tel. 227754333, turystyka@vip-nawrot.pl, www.vip-nawrot.pl
NDM 51453

USŁUGI**remont i budowa**

■ Budowa domów pod klucz 509 962 627
PUL 51659

■ Cyklina bez. układanie 504957222
LEG 51634

■ Cykl. bez.pył.ukł. dośw. 602 523 096
LEG 51604

Docieplenia 508-074-201
LEG 50958

■ Elektryka inst. awarie 605401964
LEG 50942

■ Glazura remonty 602670035
NDM 51591

HYDRAULIK 512 121 552
PUL 51052

■ Malowanie-tapetowanie-remonty osobiście-solidnie 694065757
LEG 51643

■ Ocieplenia budynków zewnętrzne i wewnętrzne 509 962 627
PUL 51661

■ Tynki cem-wap 509 962 627
PUL 51660

■ Złota Rączka elektryk Jan, naprawy: elektryczne, hydrauliczne, stolarskie, ślusarskie, L-wo i okolice, 24h, tel.: 604 720 741
LEG 51673

transport

ASEN-PSP
WYWÓZ NIECZYSTOŚCI PŁYNNYCH
tel. 508 604 643

■ ASEN-PSP
Wywóz nieczystości płynnych 508 604 643
PUL 50916

OGŁOSZENIA DROBNE
można nadać na stronie
www.nadajdrobne.pl

OGŁOSZENIA DROBNE
do bieżącego numeru przyjmujemy
DO PONIEDZIAŁKU
do godziny 12:00.

naprawy

■ Komputery - dojazd, sprzedaż, skup używanych, nowe składane 513820998
LEG 51520

finanse i prawo

BIURO USŁUG KSIĘGOWYCH - księgi rachunkowe, księgi podatkowe, VAT, ZUS, reprezentacja przed urzędami. 790-545-508
biuro@e-accounting.com.pl
LEG 51691

■ Kompleksowe ubezpieczenia: komunikacyjne, majątkowe, na życie, turystyczne. Ubezpieczenia Wiesława Nawrot, NDMaz., ul. Przejazd 5, tel. 664416376, 227754333, ubezpieczenia@vip-nawrot.pl, www.vip-nawrot.pl
NDM 51454

inne

■ Anteny, usługi RTV, domofony, wideofony, alarmy. 608630582
LEG 51320

■ Drewno kominkowe 509 962 627
PUL 51662

■ Introligiarstwo
PUL 51649

BIZNES

■ Dywany-Wykładziny-Chodniki Kacice 11A k/Pułtusk 23/692 58 49
PUL 50993

NIERUCHOMOŚCI**sprzedam działkę**

■ Olszewnica Stara około 1000m2 170zł/m2 prąd, gaz, wodociąg, do negocjacji 501833362
LEG 51683

■ Poszukuję pilnie do kupienia lub dzierżawy niewielkiej działki do 300 m2 w okolicach Modlina Nowego lub Pomiechówka. Tel. 500-730728
NDM 51637

do wynajęcia

■ Do wynajęcia w Pułtusku mieszkanie dla kobiety tanio 509661909
PUL 51663

ROLNICTWO**inne**

■ Dotacja PROW 2014-2020. „Rozpoczęcie oraz rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej”. Nabór wniosków do 30 listopada dla rolników, domowników w KRUS na założenie firmy. Bezwrotna dotacja od 150 do 250 tys. zł. W listopadzie nabór na Rozwój Usług Rolniczych (dotacja 500 tys. zł). Wypełnianie wniosków, dojazd do rolników. tel. 795-931-529
LEG 51644

■ Kupię każdy ciągnik rolniczy/kombajn, gotówka 507004316
LEG 51414

ZWIERZĘTA**na 4 łapy**

■ Biała-czarna Ewa i czarny Edek to 6-miesięczne rodzeństwo znalezione z mamą na terenie Legionowa. Zdezorientowane maluchy, kiedy oswoją się z nowym otoczeniem, okazują się być wielkimi mrużącymi pieszczołami. Rodzeństwo poleca się do Adopcji! Tel: 795 845 242 fundacjapso.pl
NDM 51689

■ Fidzi to 1,5-letni średniej wielkości (11 kg) piesek znaleziony na terenie gminy Baboszewo. Chłopak jest onieśmielony nowym otoczeniem, jednak pieszczoły sprawiają, że otwiera się na świat. Fidzi nie umie chodzić na smyczy, sam jej widok mocno go stresuje. Kto zgubił takie чудо? Tel: 795 845 242 fundacjapso.pl
NDM 51686

■ Gomez to 1,5-letni średniej wielkości (12 kg) czarnulek znaleziony na terenie gminy Czosnów. Psiak trafił do Nas zakleszczony (opieka weterynarza). Lekko nieśmiały chłopak, uwielbia się wtulać. Gomez tęskni za opiekunem! Tel: 795 845 242 fundacjapso.pl
NDM 51685

■ Goska to 2-miesięczna wesoła i żywiołowa kicia znaleziona na terenie gminy Otwock. Trafiła do Nas 02.11.2020. Dziewczynka jest wesołą pieszczołą. Kto pokocha i podaruje nowy dom tej ślicznej kociuszki? Tel: 795 845 242 fundacjapso.pl
NDM 51688

■ Liza to 3-letnia sunia średniej wielkości (16 kg) została znaleziona z rodzeństwem na terenie gminy Wieliszew. Dziewczyna jest bardzo wesoła, ale i ostrożna w pierwszym kontakcie. Sunia nie zna smyczy, ale jest mądra i chętna do nauki. Liza ładnie dogaduje się z kolegą z boku, więc dom z psim towarzystwem mile widziany! Tel: 795 845 242 fundacjapso.pl
NDM 51687

■ Trzy siostry-suczki, szukają dobrych i odpowiedzialnych rąk. Ciepłego domu i pełnej miski. W zamian na pewno będą służyły dożgonnie przyjaźnią i oddaną, bezwarunkową miłością. Telefon do tymczasowej opiekunki: 22 7744460
LEG 51682

UROCZYSTOŚCI**organizacja imprez**

■ RESTAURACJA LEGIONOWSKA; chrzciny, komunie, stypy, urodziny, uroczyste obiady, romantyczne kolacje, catering. Tel. 505-360-809, www.legionowska.pl
LEG 51247

MATRYMONIALNE**KOMUNIKATY****RÓŻNE**

■ HURTOWNIA ELEKTRYCZNA ELEKTROINSTAL JABŁONNA HURT-DETAL KABLE, PRZEWODY, OŚWIETLENIE TEL. 22/7824131
LEG 51338

■ Sprzedam kocioł C.O. 120m2, technologia niemiecka wmk. polskie górne spalanie dmuchawa+reg.temp.+czuj. temp.pokojowy+terma 100l elektr. 2 grzałki po 1500V z węzownicą, cena do negocjacji 794402907
NDM 51690

Słodkie Marzenia

Pracownia tortów artystycznych

Sylvia Szajter-Ziółek
ul. Polna 37A
05-124 Skrzyszew

tel. 515 135 884

Wiecej zdjęć na
www.slodkiemarzenia.com

Torty malowane, przestrzenne
z ręcznie robionymi figurkami.
Ciasto tylko z najlepszej jakości składników!

Skarby z pasieki

JADWIGA WOŁYNIK
j.wolynik@tio.com.pl

Na terenach Polski od zarania dziejów pszczoły szanowano, traktowano jak kogoś z rodziny, bardzo ważnego i zacnego. Pszczoły dawały pokarm, leczyły, gwarantowały urodzaj i decydowały o dobrobycie domu

Bartnik, który był w swojej społeczności osobą honoru i mężem zaufania, nigdy nie powiedział, że pszczoła zdechła, ona umarła. To był wyraz szacunku do „złotych muszek”.

W dawnych czasach świat, kraje słowiańskie nazywał „mlekiem i miodem płynące”. Miód i воск był naszym produktem eksportowym, bardzo zresztą pożądanym. Z wosku wyrabiano medykamenty, pieczęcie na dokumenty, tabliczki do pisanie i świece. Był niezbędnym materiałem do odlewnictwa i impregnatem w stolarstwie. Z miodu warzono piwo i miody pitne. Był przede wszystkim lekiem i pokarmem, stosowano go też jako środek konserwujący mięso. Dla krajów słowiańskich miód był płynnym złotem, dobrem, którym można było posłużyć się jak złotym kruszcem. Swoje miejsce w historii miał i ma nadal propolis. Wiedzę dawną medycyny ludowej, potwierdza dziś wiedza akademicka.

Nie ulega wątpliwości, że propolis ma właściwości przeciwbólowe, regeneracyjne (przyspiesza gojenie ran) przeciwczerwieni, przeciwbakteryjne i przeciwwirusowe.

Gdy męczy nas katar i musimy oddychać ustami, to bardzo dobrym lekarstwem będzie maść propolisowa. Czyścimy nos i do dziurek wkładamy odrobinę maści. Czynimy tak, aż kanały staną się drożne.

W przypadku grzybicy stóp w jej początkowej fazie, należy zmianę skórą posmarować kilkakrotnie maścią, na przemian z witaminą E w płynie. Małe oparzenia też szybko zagoją się po posmarowaniu naszą maścią propolisową. Roztwór alkoholowy propolisu pomoże przy objawach parazytozy, pędzujemy nim dziąsła i płuczemy szalwią. Kit pszczeli jest też znakomitym środkiem do usuwania... odcisków ze stóp. Jego mały kawałekczek zmierzamy w palcach i nakładamy na nagniotek, zawijamy bandażem. Po kilku dniach odcisk wraz z „korzeniem” powinien odpaść. Odleżyny zagoją się, jeśli będziemy pędzlować je roztworem alkoholowym propolisu i smarować maścią

z linomagiem. Stany zapalne dróg oddechowych, zapalenie migdałków też ustąpi, jeśli będziemy stosować pędzlowanie i płukanie roztworem propolisu. Inhalacje z propolisu pomagają przy anginie i grypie. Pomaga też wdychanie zapachu świeżego i lekko podgrzanego propolisu. W przypadku wrzodów żołądka i dwunastnicy dobre efekty lecznicze dają krople propolisowe na naparze z siemienia lnianego. Kurację stosujemy 3-5 tygodni.

Osoby starsze, po miesięcznej kuracji propolisem, poprawiają swoją zdolność zapamiętywania zdarzeń. Przy zapaleniu uszu i gardła na tle bakteryjnym-zwłaszcza gronkowca złocistego-ekstrakt alkoholowy propolisu jest właściwym środkiem.

W związku z częstymi przeziębieniami w tym jesienno-zimowym okresie, podam państwu kilka prostych przepisów na syropy, na bazie miodu, jakie sama stosuję, na wzmocnienie organizmu.

Syrop na przeziębienia

Dwie główki czosnku polskiego obieramy, siekamy nożem na małe kawałeczki i wrzucamy do słoika. Jeden kawałek świeżego imbiru o wadze podobnej co czosnek, obieramy nożykiem lub obskrobujemy łyżką, kroimy na drobne kawałki i dorzucamy do słoika.

Dolewamy 2 łyżki świeżo wyciśniętego soku z cytryny, 250 ml (około szklankę) prawdziwego płynnego miodu i mieszamy wszystkie składniki. Zamykamy słoik i odstawiamy na około 3 dni do lodówki. Powstały syrop ma właściwości zwalczające infekcje, poprzez zahamowanie rozwoju bakterii chorobotwórczych w organizmie. Dorośli, powinni spożywać 3 razy dziennie po łyżce syropu, a dzieci po 3 razy dziennie po łyżeczce do herbaty.

Syrop na wzmocnienie i infekcje

Pół szklanki miodu płynnego i pół szklanki prawdziwego octu jabłkowego wlewamy do słoika. 5 ząbków czosnku obieramy, siekamy drobno i dorzucamy do syropu. Zakręcamy słoik i odstawiamy na 1 lub 2 dni. W celu wzmocnienia spożywamy 2 łyżki codziennie rano na czczo.

Syrop na kaszel

Dwie główki cebuli siekamy i wrzucamy do słoika, zalewamy 2-3 łyżkami płynnego miodu i pozostawiamy zamknięty w temperaturze pokojowej, na jeden dzień, aż cebula puści sok. Miód można zastąpić dwiema łyżkami cukru. Zażywamy 3 razy dziennie po 1 łyżeczce. Syrop pomaga w odkrztuszaniu wydzieliny z dróg oddechowych, jest też bogaty w cenne minerały takie jak siarka, magnez, cynk, krzem oraz dużo witaminy C.

Na koniec jeszcze rada, nie wolno miodu trzymać na słonecznym świetle, ani w zbyt ciepłym miejscu, bo zaniknie inhibina, cenna substancja bakteriobójcza. Temperatura przechowywania nie powinna przekraczać 20 stopni.

J.W.

Luksusowy hotel** na Mazurach - relaks i biznes**

LEGIONOWO. Spółdzielcy skarżą się na niskie temperatury

Mieszkańcy spółdzielni marzną w blokach

Co roku w mediach przy pierwszych opadach śniegu słychać głosy, że zima zaskoczyła kierowców. Podobnie można by napisać o legionowskiej SML-W, która podobno z uporem maniaka pozwala marznąć mieszkańcom

Kilka dni temu do naszej redakcji trafił mail od jednego z czytelników. W wiadomości mieszkaniec skarżył się na mało wydajne ogrzewanie w spółdzielczym bloku przy ul. Norwida.

Jego zdaniem spółdzielnia drwi z mieszkańców nie włączając ogrzewania, szczególnie w chwili, kiedy jednym ze sposobów walki z pandemią jest wietrzenie mieszkań.

Adekwatnie do temperatury

Zdaniem mieszkańca, ogrzewanie w zamieszkiwanym przez niego bloku jest

zmiennie. Przy niskich temperaturach ogrzewanie w większości czasu jest minimalne, a grzejniki są ledwo ciepłe. Po

jakimś czasie, na 2-3 godziny grzejniki robią się cieplejsze, jednak mimo wszystko nie są w stanie ogrzać pomieszczeń. Kilukrotnie telefony do spółdzielni też niewiele dają, bo odpowiedź zawsze jest taka sama: grzanie jest adekwatne do temperatury.

Co roku to samo

Problem trwa od kilku lat. Co roku mieszkańcy skarżą się, że wraz z nadejściem tzw.

okresu grzewczego w mieszkaniach na przełomie jesieni i zimy w mieszkaniach jest zimno, pomimo tego, że zaliczki na poczet ogrzewania stale rosną. Szczególnie jest to odczuwalne w dużych wieżowcach.

Spółdzielnia nie dostawała żadnych sygnałów

W trakcie rozmowy z zastępczynią prezesa legionowskiej SML-W Agnieszką Borkowską dowiedzieliśmy się, że do spółdzielni nie docierały żadne sygnały, jednak sprawa zostanie zbadana, a spółdzielnia podejmie odpowiednie kroki w celu pozbycia się problemu. Zgodnie z jej słowami ogrzewanie włączane jest mniej więcej od 10 września i trwa do połowy maja. W tym czasie nic nie jest zmieniane ani modernizowane.

QK

NA SYGNALE

LEGIONOWO. ŚCIAŁ LATARNIE, BO NIE DOSTOSOWAŁ PRĘDKOŚCI

W środę (11 listopada) około godz. 20.00 na ul. Handlowej doszło do groźnej kolizji z udziałem osobowego BMW

Z relacji służb ratunkowych wynika, że kierujący BMW najprawdopodobniej nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, wypadł z drogi i ściał latarnie.

Na miejscu interweniowały straż pożarna i policja. Jeszcze przed ich przybyciem kierowca i podróżujący z nim pasażer opuścili samochód, z którego wyciekły płyny eksploatacyjne.

Kierujący BMW 28-latek został ukarany mandatem.

LEGIONOWO. PIJANA 44-LATKA WJECHAŁA W TYŁ AUDI

W czwartek (12 listopada) około godz. 16.00 na ul. Warszawskiej doszło do groźnego zdarzenia z udziałem dwóch samochodów osobowych

Z relacji policji wynika, że kierująca samochodem marki Opel wjechała w tył prawidłowo jadącego Audi. Na szczęście nikomu nic się nie stało. Na miejscu okazało się, że 44-latka była kompletnie pijana. Badanie alkomatem wykazało blisko 2 promile alkoholu. Nietrzeźwa kierująca została zatrzymana i po wytrzeźwieniu usłyszała zarzuty kierowania pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości. Grozi jej do 2 lat pozbawienia wolności.

QK

LEGIONOWO. Deweloper złożył drugi wniosek o budowę bloku

Czy na Olszankowej powstanie blok?

Legionowska firma budowlana Wójcik Development wystąpiła do Urzędu Miasta z wnioskiem o pozwolenie na budowę 4-piętrowego bloku. Pierwszy wniosek został odrzucony. Jednak deweloper na początku października złożył kolejny

W wakacje do Urzędu Miasta wpłynął wniosek o wydanie pozwolenia na budowę 4-piętrowego bloku na jednej z działek przy ul. Olszankowej w Legionowie. Z wniosku wynikało, że deweloper chce zbudować 115 mieszkań oraz 165 miejsc parkingowych. Cała inwestycja miałaby zostać zrealizowana w oparciu o specustawę deweloperską.

Nie uzupełnił braków formalnych

Jak udało nam się dowiedzieć, wniosek firmy Wójcik Development został jednak odrzucony ze względu na braki jakie pojawiły się ww. wniosku. Na początku października do Urzędu Miasta wpłynął kolejny wniosek tego samego dewelopera o wydanie pozwolenia. Jeśli nie będzie w nim wspomnianych

wcześniej braków formalnych już pod koniec roku na terenie przeznaczonym pod budowę magazynów lub zabudowę usługową zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego może powstać kolejny blok.

Na razie informacji brak

Zadzwoniliśmy do radnego Mirosława Grabowskiego, który powiedział

nam, że w ostatnim czasie nie słyszał nic nowego w tej sprawie. Być może wynika to z braków formalnych, jakie mogły wystąpić w złożonym miesiąc temu wniosku. Co ciekawe ustawa o której opiera się deweloper pozwala na maksymalne skrócenie drogi i rozpoczęcie budowy, jeżeli nie jest ona sprzeczna z ogólnymi zapisami znajdującymi się w Miejscowym

Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Jeżeli tym razem deweloper nie dopuścił się braków formalnych już na początku grudnia powinna

być znana odpowiedź na pytanie czy na Olszankowej powstanie 4-piętrowy blok. Do sprawy będziemy wracać.

QK

REKLAMA

LION
REHAB

**FIZJOTERAPIA
TERAPIA MANUALNA
FAŁA UDERZENIOWA
KRIOKOMORA**

UL. PROSTA 2, 05-110 JABŁONNA/CHOTOMÓW

730 232 305

Z ALBUMU JÓZEFY IWASZKIEWICZÓWNY (9)

Legionowski „Strzelec”

Przemarsz członków Związku Strzeleckiego ulicą Piłsudskiego w 1935 r. przypomina, że część organizacji społecznych w Legionowie w II RP miała paramilitarny charakter. Na zdjęciu uwagę zwraca ówczesna architektura – wieża stacji transformatora z 1928 r., a po lewej – zachowana do dziś kamienica z 1930 r. (ul. Piłsudskiego 15). Widać na niej szyld: „Sprzedaż żelaza”, sklepu prowadzonego przez żydowskich kupców Szyję Szruta i Abrama Gincberga.

Związek Strzelecki był organizacją skupiającą przede wszystkim młodzież w wieku przedpoborowym. Prowadził działalność w zakresie wychowania obywatelskiego i fizycznego, organizował obozy przysposobienia wojskowego. Ideowo był związany z obozem Józefa Piłsudskiego. Brał aktywny udział w organizowanych na terenie Legionowa

uroczystościach państwowych oraz inicjował defilady, np. 19 marca z okazji urodzin J. Piłsudskiego.

„Strzelec” został założony w Legionowie w 1927 r. Organizacyjnie podlegał Ministerstwu Spraw Wojskowych. Dlatego jego komendantem w 1934 r. był sierżant Mieczysław Maćkowiak. Prezesem związku został oficer legionowskiego garnizonu – kpt. Konstanty Piotrowicz, kawaler krzyża Virtuti Militari, właściciel willi przy ul. Balonowej 8. W garnizonie służył na stanowisku zarządcy Głównej Składnicy Balonowej. Natomiast Referat Wychowania Obywatelskiego „Strzelca” prowadził Stanisław Olejnik.

Związek Strzelecki w Legionowie dzielił się na trzy grupy: członków czynnych, wspierających i koło przyjaciół. Pierwsza obejmowała przedpoborowych tzw. junaków I stopnia (34 osoby) i II stopnia (19 osób), a także sportowców (13 osób), orleńców (w 1934 r. w organizacji) oraz grupę 32 rezerwistów. Junacy utworzyli w Legionowie silne drużyny piłki nożnej, siatkówki i koszykówki. W „Strzelcu” uprawiano także boks, lekkoatletykę oraz ping-pong. Rozwinięte szkolenie pozwoliło 22 członkom zdobyć w 1934 r. Państwową Odznakę Sportową (POS). W tym samym roku 13 młodych mężczyzn z Legionowa ukończyło obóz Przysposobienia Wojskowego.

Zarówno kamienica przy ul. Piłsudskiego 15, jak wieża stacji trafo zachowały się do dziś

Fot. K.K.

Druża członków wspierających liczyła 102 osoby, natomiast koło przyjaciół tworzyły 82 osoby. Lokal organizacyjny „Strzelca” mieścił się w murowanej oficynie stojącej w głębi posesji przy ul. Kościuszki 5 (naprzeciwko stacji PKP). Parterowa świetlica została wyposażona

w radioodbiornik, adapter i niewielką biblioteczkę.

Związek Strzelecki w Legionowie był silną organizacją. 26 marca 1933 r. powstał jego oddział żeński, któremu przewodniczyła Eugenia Kosydarska, aktywna działaczka legionowskiego Związku Pracy Obywatelskiej

Kobiet. Żeński „Strzelec” składał się z dwóch sekcji. Pierwsza skupiała pracownice Wojskowych Warsztatów Balonowych, natomiast do drugiej należały pozostałe mieszkanki Legionowa.

Jacek Szczepański
Tekst archiwalny

Z ALBUMU JÓZEFY IWASZKIEWICZÓWNY (10)

O wytwórni balonów

Wytwórnia balonów niemal przez cały okres międzywojenny była związana z Legionowem. W ciągu 19 lat istnienia (1920–1939) przeszła cztery większe reorganizacje. Była jedynym i najważniejszym w przedwojennej Polsce producentem wyposażenia dla polskich wojsk balonowych

Zdjęcie powyżej przedstawia pracowników Wojskowych Warsztatów Balonowych w Legionowie, którzy w 1933 r. uzyskali Państwową Odznakę Sportową (POS). W pierwszym rzędzie zasiadło kierownictwo zakładu, m.in. mjr Stanisław Mazurek (z psem na kolanach). Po jego prawej stronie widzimy por. Henryka Iżyłowskiego – zastępcę kierownika, natomiast po lewej por. Władysława Pomaskiego – Szefa Nadzoru Technicznego Balonowego. Drugi od lewej w pierwszym rzędzie to por. Stefan Nowicki – kierownik warsztatu produkującego powłoki balonowe. W głębi zwraca uwagę zachowana do dziś portiernia przy ul. Strużańskiej (obecnie nieistniejąca - red.), a po prawej carski budynek koszarowy z 1898 r. – przed II wojną siedziba kierownictwa wytwórni balonowej.

Wizytówka Legionowa

Wytwórnia balonów niemal przez cały okres międzywojenny była związana z Legionowem. W ciągu 19 lat istnienia (1920–1939) przeszła cztery większe reorganizacje. Była jedynym i najważniejszym w przedwojennej Polsce producentem wyposażenia dla polskich wojsk balonowych. Jej początki sięgają 1920 r., kiedy to w Poznaniu założono Centralne Zakłady Aeronautyczne. Jesienią tego roku zostały one przeniesione do koszar w Legionowie. Ich organizacja była wzorowana na podparyskim zakładzie balonowym w Chalais-Meudon. Podobnie jak we Francji, początkowo przeważał tu personel wojskowy. W latach 1920–1924 zakłady zajmowały się głównie naprawą sprzętu balonowego zakupionego przez Polską Wojskową Misję Zakupów.

Dopiero w 1924 r., po ich przekształceniu w Centralny

Zakład Balonowy rozpoczęto, po raz pierwszy w Polsce, produkcję wojskowych balonów obserwacyjnych „Caquot R2” i „BD”, kulistych „E-2” (750 m³) oraz zaporowych typu „N”–„NN”. Szycie tych ostatnich rozpoczęto w Legionowie w sierpniu 1924 r. na rozkaz kierownika płk. Marceliego Chybczyńskiego. Balony te skonstruował francuski oficer mjr inż. Albert Caquot. W celu zwiększenia pułapu operacyjnego były używane po dwa. Łączono je stalową liną w tandem (jeden nad drugim). Dzięki temu balonowa zapora przeciwlotnicza osiągała teoretyczny pułap 4500 m.

W 1929 r. zakład przekształcono w Wojskową Wytwórnę Balonową, której zakres produkcji został rozszerzony. Po raz pierwszy zatrudniono tu znaczną ilość pracowników cywilnych. Na oficjalnych drukach firmowych z początku lat 30. reklamowano następujący zakres produkcji: balony wszelkiego typu (w tym reklamowe), spadochrony, hangary i namioty. Nowością było uruchomienie w kwietniu 1929 r. warsztatu spadochronów typu „Irving”. Ponadto doskonale funkcjonowała wytwórnia wodoru. W ciągu jednego roku, od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. wyprodukowała ona prawie 90 tys. m³ gazów, w tym 60 tys. m³ wodoru i 30 tys. m³ tlenu.

Lata kryzysu

Jednakże w związku z kryzysem gospodarczym zakres działalności zakładu szybko został ograniczony. W pierwszej kolejności została zamknięta wodorownia, którą przeniesiono do rezerw mobilizacyjnych. Ponadto po podpisaniu z hr. Maurycym Potockim umowy na dostarczanie prądu z elektrowni w Jabłonie, władze zamknęły elektrownię garnizonową.

W związku z tym dowódca Departamentu Aeronautyki wydał 24 marca 1932 r. rozkaz: Wobec uszczuplenia zakresu działalności Wojskowej Wytwórni Balonowej (...) Polecam z dniem 31 marca b.r. zlikwidować Wojskową Wytwórnę Balonową w Jabłonie i utworzyć na jej miejsce Wojskowe Warsztaty Balonowe. Z czasem warsztaty przełamały kryzys i wyspecjalizowały się w budowie dużych balonów kulistych klasy Gordon Bennett (2200 m³), takich jak „Kościszko”, „Polonia”, „Warszawa”, „Zürich III”, „LOPP”. To na nich oficerowie z legionowskiego 2. Batalionu Balonowego (Hynek, Burzyński, Pomaski, Wysoczek) zwyciężali w prestiżowych

zawodach balonowych o Puchar im. Gordona Bennetta.

1 sierpnia 1936 r. na bazie warsztatów została utworzona Wytwórnia Balonów i Spadochronów, produkująca oprócz balonów i spadochronów asortyment pomocniczy dla wojsk lotniczych. Wytwórnia podlegała władzom wojskowym – Dowództwu Lotnictwa, ale stanowiska kierownicze poszczególnych działów i warsztatów zajmowali pracownicy cywilni. Dział produkcji obejmował warsztaty: balonowy, spadochronowy, namiotowy, ekwipunku lotniczego i mechaniczny. Ich majstrami byli kolejno m.in.: Jan Laskowski, Stefan Brodowski, Michał Bakalarczyk, Jan Nowicki, sierż. Czesław Nowacki. Pod

koniec lat 30. przy produkcji balonów i spadochronów aż 95 % pracowników stanowiły kobiety. W połowie lat 30. roczna produkcja warsztatów wynosiła średnio 25–30 balonów zaporowych, 8 obserwacyjnych, 2 kuliste i około 500 spadochronów.

Gwiazda Polski

W Legionowie prowadzono także działalność eksperymentalną, której ukoronowaniem było uszycie w 1938 r. powłoki największego na świecie balonu stratosferycznego „Gwiazda Polski”. Najważniejszym jednak osiągnięciem kierownictwa było oparcie produkcji wyłącznie o przemysł krajowy i uniezależnienie zaopatrzenia wojsk balonowych od

Kierownictwo Wojskowych Warsztatów Balonowych, 1933 r. Po prawej carski budynek koszarowy z 1898 r. – przed II wojną siedziba kierownictwa wytwórni

kontraentów zagranicznych. Wytwórnia była także ważnym czynnikiem miastotwórczym, dającym nie tylko zatrudnienie w Legionowie, ale także silnie oddziaływała na życie społeczne miasta. Przykładem może być fakt wybudowania w Legionowie, z inicjatywy jej pracowników, pomnika J. Piłsudskiego, o czym przypomniałem ostatnio.

Jacek Szczepański
Tekst archiwalny

Portiernia i budynek kierownictwa wytwórni w 2010 r.

Fot. Wawrzyniec Orliński

ZAMÓW NA WYNOŚ I W DOSTAWIE

tel. 883 324 344
+48 22 782 54 89

LUNCH MENU
24 ZŁ

- tradycyjny
 - wegetariański
- *dania z karty

ZAPŁAĆ:

MAIL: INFO@PALACJABLONNA.PAN.PL
Pałac w Jabłonnie, ul. Modlińska 105
05-110 Jabłonna

Znajdź nas na
facebook

PIŁKA NOŻNA. Dwa remisy Legionovii

Tylko dwa punkty

W ubiegłym tygodniu, w dwóch spotkaniach, meczach 15 i 16 kolejki rozgrywek trzecioligowych, piłkarze Legionovii wzbogacili swój dorobek punktowy tylko o dwa punkty. Zremisowali środowy, domowy pojedynek 1-1 z Ruchem Wysokie Mazowieckie, w niedzielę na wyjeździe bezbramkowo zremisowali z RKS Radomsko. Po tych spotkaniach zespół Michała Mirosa z dorobkiem 29. punktów (8 zwycięstw, 5 remisów, 3 porażki) plasuje się na czwartym miejscu w tabeli III ligi (gr.1), tracąc do liderującej grodziskiej Pogoni siedem punktów

Piszę tylko dwa punkty, bo każdy kibic piłkarski wie, że z matematycznego punktu widzenia lepiej jest z dwóch spotkań jedno wygrać, a drugie przegrać, bo wtedy drużyna wzbogaca się nie o dwa, a o trzy punkty. Ba, nasza drużyna liczyć zapewne umie, tyle że wygrywać, zwłaszcza na własnym terenie za bardzo nie potrafi. „Rozdaje” więc punkty zespołom, przede wszystkim z dolnych rejonów tabeli niemal jak leci. Taka niby legionowska „specjalność”.

1-1(1-0)

Środowy mecz z Ruchem Wysokie Mazowieckie był tego kolejnym przykładem. Wiedzą o tym doskonale bukmacharzy, bo za obstawienie zwycięstwa Legionovii można się było bardziej obłowić niż za remis, czy porażkę. Z tego punktu widzenia niespodzianki więc nie było. Po słabym meczu Legionovia nie wygrała, choć... mogła. W 22. minucie meczu Michał Bajdur dał naszej drużynie prowadzenie. Cztery minuty później powinno być 2-0, ale jak się okazało karny dla gospodarzy to jednak nie bramka. Niezawodny zazwyczaj w egzekwowaniu „jedenaście” kapitan legionowian Patryk Kozłowski, tym razem gola nie strzelił. Jego strzał obronił bramkarz gości, poradził

sobie też z dobitką legionowskiego pomocnika. Cóż, zdarza się. Gorzej, że rywale widząc kiepską, nieporadną grę naszej drużyny zdołali w drugiej połowie za sprawą Michała Grochowskiego (64') doprowadzić do remisu. Nasi ambitnie starali się w ostatniej fazie meczu ponownie wyjść na prowadzenie, ale zwycięskiego gola nie byli w stanie „wcisnąć”. Sami na szczęście gola też nie stracili, ale stracili w ostatniej minucie jednego ze swych stoperów. Mikołaj Gibas po zderzeniu z własnym bramkarzem doznał kontuzji nogi na kilka tygodni – według pierwszych prognoz – wypadł z gry.

Oto skład Legionovii z tego spotkania: **Blesznowski – Kaczorowski, Gibas (90' Worach), Choroś, Barański (77' Bućko), Karabin (46' Dąbrowski), Kozłowski, Kluska, Dobrogost, (77' Lewandowski), Bajdur, Trubeha.**

0-0

Piłkarski „rower”, czyli 0-0 w Radomsku należy oceniać pozytywnie. Co prawda niektórzy legionowscy optymiści pamiętając, że nasz zespół gros punktów zdobywa na wyjazdach (do tego meczu: 6 zwycięstw, 1 remis, 1 porażka), ale... Radomszczanie nieźle radzą sobie u siebie, niedawno odprawili wicelidera, czyli

nowodworski Świt, z bagażem aż czterech bramek. Poza tym Legionovia rozpoczęła mecz w nieco przemeblowanym składzie: wypadł kontuzjowany Gibas, trener na ławce posadził „pewniaków” Barańskiego i Karabina.

Lokalne media sugerują, że bezbramkowy remis nie krzywdzi żadnej z drużyn niedzielnego meczu. Oba zespoły miały po jednej okazji na zdobycie goli, ale w obu przypadkach goldkiperzy wychodzili obroną ręką z opresji. Najpierw mierzony strzał z rzutu wolnego Marcina Kluski obronił Damian Podleśny (w ubiegłym sezonie reprezentował legionowskie barwy), a potem Paweł Blesznowski nie dał się zaskoczyć po strzale Rafała Babula.

Oto wyjściowy skład naszej drużyny ze spotkania w Radomsku: **Blesznowski – Kaczorowski, Worach, Choroś, Lewandowski, Dąbrowski, Kozłowski, Dobrogost, Kluska, Bajdur, Trubeha.**

Według terminarza rozgrywek 21 bm. Legionovia (godz. 13) zagra u siebie z rezerwami białostockiej Jagiellonii. Rywale, po takim sobie początku, zaczęli ostatnio punktować, choć ich ostatnie spotkanie z Concordią zostało przełożone. Covid-19 nie odpuszcza...

(jb)

Marcin Kluska próbował, starał się. W niedzielę w Radomsku był nawet blisko zdobycia gola....

Fot. fotoMiD

Michał Bajdur zdobył gola w środowym spotkaniu z Ruchem Wysokie Mazowieckie

Fot. fotoMiD

Ruch pod bramką Ruchu. Nie było jednak z tego efektu dla naszej drużyny

Fot. fotoMiD

Mina legionowskiego masażysty Marcina Góreckiego mówi w zasadzie wszystko: kontuzja Mikołaja Gibasa jest poważna

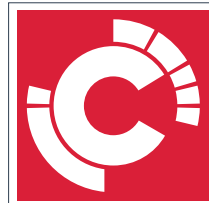
Fot. fotoMiD

Flip Bućko pełni póki co rolę zmiennika

Fot. fotoMiD

REKLAMA

**INTER
CARS**

Filia Legionowo, ul. Zegrzyńska 4
tel.: 22 767 53 80
22 767 53 89
INTERCARS.COM.PL

PIŁKA RĘCZNA. MKS Mazur Sierpc – KPR Legionowo 18-28 (8-11)

Sześć na sześć!

Szósty mecz, szóste zwycięstwo pierwszoligowych piłkarzy ręcznych KPR Legionowo! W sobotę zespół trenerskiego duetu Marcin Smolarczyk – Michał Prątnicki pokonał w Sierpcu miejscowego Mazura różnicą dziesięciu bramek. Nasi szczypiorniści są obecnie jedyną drużyną w grupie "C" I ligi, która w tym sezonie nie poniosła porażki. Po raz pierwszy w tej kolejce przegrała siódemka MKS Wieluń, która przegrała w Łodzi z Anilaną 26-29 (15-13)

Sierpecki Mazur, który do tej pory trzy razy wygrywał i dwa razy przegrywał, postawił się naszej drużynie w sobotę w pierwszej połowie spotkania. Aż do 22. minuty meczu, kiedy to nasz zespół po raz pierwszy wyszedł na prowadzenie (8-7) po bramce Marka Podobasa, spotkanie odbywało się według scenariusza - gol za gol. W samej końcówce tej odsłony, po trzech bramkach (K.Ciok, T.Kasprzak, J.Brzeziński) bez odpowiedzi rywali, nasza drużyna schodziła na przerwę z trzybramkową przewagą, ale losy spotkania były jeszcze otwarte.

Po przerwie nasza drużyna podkręciła tempo, a w defensywie jeszcze uszczelniła swe szyki. W pierwszych pięciu minutach legionowska przewaga wzrosła do sześciu bramek (15-9), a w pięciu

następnych „manko” gospodarzy powiększyło się o kolejne dwa gole (18-10). Było „po meczu” lub jak kto woli - Mazur opadł z sił. Rywale rzecz jasna starali się do końca walczyć ambitnie, ale nasza drużyna miała tego dnia po swojej stronie więcej atutów. Końcówka meczu przebiegała więc pod dyktando i pod kontrolą gości. W 50. minucie było 23-14 dla naszej drużyny i ostatnie minuty tego spotkania wprowadziły tylko kosmetykę do ostatecznego wyniku.

Terminarz następnych kolejek sugeruje, że teraz przed naszym zespołem – „schody”. To złe określenie deprecjonujące dotychczasowy dorobek naszej drużyny, także klasę dotychczasowych rywali. Lepiej więc stwierdzić, że przed KPR Legionowo nowe wyzwania, w meczach „na

szczyt” ligowej tabelki. W sobotę u siebie Prątnicki, Kasprzak, Ciok, Fąfara, Szałkucki i spółka zagrają z Anilaną Łódź, a tydzień później pojadą do Wielunia, o ile rzecz jasna „covid-19” nie zmieni tych planów. Te dwa kolejne spotkania, ich wyniki, będą miały decydujący wpływ na układ czołówki tabeli na półmetku rozgrywek.

MKS Mazur Sierpc – KPR Legionowo 18-28 (8-11)

KPR: Szałkucki, Węgrzyn -Brzeziński(2)Podobas (4),Ciok (3),Prątnicki(2), Kasprzak (4), Fąfara(7), Sliwiński (2), Wołowicz, Murzec (1),Lewandowski, Brinovec (1) Brzozowski (2)

Dla gospodarzy najwięcej bramek zdobyli: 5- Filip Koper, po 4 – Sylwester Lisicki i Hubert Rutkowski.

(jb)

KPR patrzy już w przyszłość. Przed zespołem dwa ważne spotkania „na szczycie tabelki

Fot. fotoMiD

Filip Fąfara podobnie jak przed tygodniem był najlepszym strzelcem zespołu. W Sierpcu dla naszej drużyny zdobył siedem bramek

Fot. fotoMiD

SIATKÓWKA. ŁKS Commercecon – DPD Legionovia 3:0

Po kwarantannie – bez seta

Powracające do gry po blisko trzytygodniowej kwarantannie siatkarki DPD Legionovia nie sprostają w wyjazdowym spotkaniu drużynie ŁKS Łódź. Podopieczne trenera Alessandro Chiappiniego, choć przez pół meczu nawiązywały wyrównaną walkę z rywalkami nie zdołały ugrać choćby seta. „Wiewiory” innego włoskiego szkoleniowca Giuseppe Cuccariniego były lepsze w końcówkach dwóch pierwszych setów, a w trzecim od początku do końca kontrolowały wydarzenia na boisku

Gospodynie, które tydzień wcześniej zakończyły swoją kwarantannę, zagrały przeciwko Legionovii „żelaznym”

składem bez zmian. W ich wyjściowej szóstce trzy siatkarki, które w poprzednich latach reprezentowały legionowskie

barwy: atakująca Katarzyna Zaroślińska-Król, przyjmująca Aleksandra Wójcik i środkowa Klaudia Alegierska. Każda

miała swój wymierny wkład w zwycięstwo...rywalek.

Najbardziej wyrównana walka w tym spotkaniu trwała w pierwszym secie. 3:3, 7:7. Oba zespoły dobrze grały w przyjęciu na ataki Zaroślińskiej, Lazović, Wójcik odpowiadały Julie Oliveira Souza, Shelly Stafford, Maja Tokarska. Nasze siatkarki szybko odrobiły dwupunktową stratę (8:10) i wyszły nawet na trzypunktowe prowadzenie (14:11). Szybko je straciły i do stanu 21:21 trwała ciekawa, stojąca na dobrym poziomie walka - punkt za punkt. Wtedy w polu serwisowym pojawiła się Klaudia Alagierska i przy „pomocy” naszych zawodniczek zakończyła seta.

Na początku drugiej partii po naszej stronie siatki uaktywniła się Olivia Różański i gra miała podobny przebieg do tej w pierwszym secie. Tylko jednak do stanu 15:15. Jedna zepsuta zagrywka, as rywalek (Alagierska), przestrzelony atak...Gospodynie z zimną krwią wykorzystały słabszy okres w grze naszej drużyny („zgąsta” m.in. atakująca Souza). Seta udanym atakiem zakończyła serbska przyjmująca łódzianek - Katarina Lazović (MVP meczu).

W trzeciej partii „wiewiory” szybko uzyskały wyraźną zaliczkę (8:3). Potem jeszcze ją powiększyły (14:7) i do końca kontrolowały wydarzenia na parkiecie. Atak Aleksandry

Wójcik zakończył nierówną rywalizację w tej partii i jednocześnie w całym meczu. Piąta z rzędu porażka naszej drużyny, przy trzech pierwszych zwycięstwach, sprawia, że Legionovia przesuwają się w dolne rejony tabeli.

ŁKS Commercecon Łódź – DPD Legionovia Legionowo 3:0 (25:21, 25:18, 25:18). Legionovia: Grabka(1), Rivero Marin (8), Stafford (10), Oliveira Souza (8), Różański (9), Tokarska (5), Lemańczyk (libero) oraz Szczyrba (2), Dąbrowska, Matejko.

Dla ŁKS najwięcej punktów zdobyły: 20 – Zaroślińska-Król, 13 – Lazović, 9 – Ninković, 8 – Wójcik, 7 – Alagierska. (jb)

Kolejne porażki nie budują zespołu. Czy Legionovia potrafi się przełamać?

Fot. fotoMiD

Amerykańska środkowa była najlepiej punktującą zawodniczką naszej drużyny w Łodzi. Shelly Stafford zdobyła zgodnie z numeracją na koszulce 10 punktów

Fot. fotoMiD